

T.C
ONDOKUZMAYIS ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
ANABİLİM DALI

**TÜRKİYE BASKETBOL FEDERASYONUN 2000 – 2001
SEZONU TÜRKİYE KUPASI YARI FİNAL VE FİNAL
KARŞILAŞMALARININ SAYI YAPILABİLME ANALİZİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Fatih Serdar ŞENDURAN

Samsun
Ekim - 2001

T.C
ONDOKUZMAYIS ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
ANABİLİM DALI

**TÜRKİYE BASKETBOL FEDERASYONUN 2000 – 2001
SEZONU TÜRKİYE KUPASI YARI FİNAL VE FİNAL
KARŞILAŞMALARININ SAYI YAPILABİLME ANALİZİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Fatih Serdar ŞENDURAN

Danışman : Yrd.Doç.Dr. Yalçın TAŞMEKTEPLİGİL

Samsun
Ekim – 2001

T.C
ONDOKUZMAYIS ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Bu çalışma jürimiz tarafındanProgramında.....tezi
olarak kabul edilmiştir.

Başkan :
(Ünvanı , Adı Soyadı) (Üniversite)

Üye :
(Ünvanı , Adı Soyadı) (Üniversite)

Üye :
(Ünvanı , Adı Soyadı) (Üniversite)

Üye :
(Ünvanı , Adı Soyadı) (Üniversite)

Üye :
(Ünvanı , Adı Soyadı) (Üniversite)

Bu tez Yönetim Kurul'unca belirlenen yukarıdaki jüri üyeleri tarafından uygun
görölmüştür.

Prof. Dr. Sait BİLGİÇ
Enstitü Müdürü

TEŞEKKÜR

Bu çalışmada bana yardımcı olan ve tezin her aşamasında beni yönlendiren değerli danışmanım Yrd. Doç. Dr. Yalçın TAŞMEKTEPLİGİL ' e teşekkür ederim. Ayrıca , Prof. Dr. M. Akif ZİYAGİL , Bölüm başkanı Doç. Dr. Seydi Ahmet AĞAOĞLU, Doç. Dr. Osman İMAMOĞLU , Yrd. Doç. Dr. Mehmet TÜRKMEN, Yrd. Doç. Dr. Mürsel AKDENK ve diğer bölüm elemanlarına her türlü kaynak temini ve değerli yardımları için şükranlarımı sunarım.

Ayrıca her türlü istatistiksel veri ihtiyacımı karşılamamda yardımcı olan Basketbol Federasyonu istatistikçilerine , çalıştığım okulda meslektaş olduğumu Öğ.Ütğm. Serdar MUTLU ' ya ,Öğ. Ütğm Ufuk BAŞ ' a , bilimsel gelişme için teşvik ederek yüksek lisans eğitimi tamamlamam için imkan sunan çalıştığım kuruma , değerli zamanından çalıp bana destek veren sevgili eşim Gülfem ŞENDURAN ' a ve manevi desteğini üzerimden eksik etmeyen aileme sonsuz teşekkür eder saygılar sunarım.

ÖZET**TÜRKİYE BASKETBOL FEDERASYONUNUN 2000 – 2001 SEZONU TÜRKİYE
KUPASI YARI FİNAL VE FİNAL KARŞILAŞMALARININ SAYI YAPILABİLME
ANALİZİ**

**Fatih Serdar ŞENDURAN , Yüksek Lisans Tezi
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Samsun , Ekim 2001**

Bu çalışma 2000 – 2001 sezonu Türkiye Basketbol Federasyonu Türkiye Kupası yarı final ve final karşılaşmalarını kapsar; çalışmanın maç çekimleri Bursa’da , analizi ise İstanbul’da yapılmıştır.Yarı final ve final müsabakasına katılan takımların tüm istatistiksel değerleri incelenmiş bu değerler içinde sayı yapabilme kabiliyetleri analiz edilmiştir.Analiz yapılırken sayı yapmaya etki eden top kaybı , faul yapma , sayı pasları ve periyot dilimleri ayrıca değerlendirilmiştir.Bu sayede yalnız bir değerlendirmeden çok daha kapsamlı parametreler ile kesin sonuçlar ortaya konmuştur.

Çalışmanın amacına uygun olarak Türkiye’de elit seviyede basketbol oynayan takımların sayı yapabilme kabiliyetlerini sadece rakamsal beceri olarak tespit etmekle kalmayıp , takımların basketbol sahasının nerelerinden daha başarılı olduğunu tespit ettik ve bu uygulamayı analizin diğer parametleri içinde tekrarladık.Bu sayede Türk basketbolunun günümüz şartlarında nasıl bir karakteristik özellik sergilediğini tespit ettik.

Takımlar sayı yapmak isteğini genellikle potanın tam karşısı olan 2’ no lu bölgeyi ve onun hemen sağ tarafı olan 3’ no lu bölgeyi tercih etmektedirler.Takımlar isabetli sayılarını ise 1 , 2 ve 3’ no lu bölgelerde bulmaktadırlar. Ancak 6 ve 4 no ‘ lu bölgelerde ki zayıf sayı bulma becerisi dikkat çekici ve endişe vericidir.Takımlar 1. periyotdan son periyota gittikçe sayı denemelerini azaltmışlardır.Bu durumu Anaerobic kapasitelerinin zorlanması olarakta yorumlayabiliriz.Sayı yapma konusunda yabancı oyuncuların Türk oyunculara olan üstünlüğü dikkat çekici ve ayrı bir araştırma konusu oluşturmaktadır.Takımlarımız top kayıplarını çoğunlukla 2 ‘ nolu bölgede ve son iki periyotta yapmaktadırlar. Faulleri ise genellikle 2’no lu ve hücum bölgelerinde aynı zamanda son periyotda yapmaktadırlar.

ABSTRACT**TURKISH FEDERATION OF BASKETBALL 2000-2001 TERM
THE ANALYZING OF TURKISH CUP SEMI FINAL AND FINAL MATCH
SCORING**

**Fatih Serdar SENDURAN, Graduate Education Thesis
Ondokuzmayıs University , Samsun, October 2001**

This study includes, 2000-2001 Turkish Federation of Basketball, semi final and final matches. The filming of this study had been done in Bursa and analysing had been done in Istanbul. The statistics value of the teams which joined to the semi final and final contest was completely examined and in this values scoring abilities was analysed. During analysing; faults, assists, period times were extra evaluated. In this case, definite results are brought up by using extensional parameter than barely evaluation.

Appropriateness of the study purpose, not only determining the scoring abilities of the elite Turkish basketball teams, but also determined, which part of the basketball arena, they are more succesful and repeated this in the other parameters of the analysis. In this case, we determined the characteristic property of Turkish basketball team in todays conditions.

The teams generally perefere 2 numbered zone, the opposite of the basket, and 3 numbered zone, the left side of the basket ; for scoring. On the other hand, the ability of scoring on the 6 and 4 numbered zones are conserved. Teams gradually reduced trying score from 1 st period to the last. We can interprete this as the capacity of anaerobic strained of the players. The superiority of foreign players to Turkish players is noticeable for scoring and also is another searching matter. Our teams mostly constructed the missing balls in 2 numbered zone and last two periods. They generally construct faults in 2 numbered zone and in verbal zone at the end of the last period.

ÖZET

**Türkiye Basketbol Federasyonunun 2000 – 2001 Sezonu Türkiye Kupası Yarı
Final ve Final Karşılaşmalarının Sayı Yapılabilme Analizi**

Fatih Serdar ŞENDURAN , Yüksek Lisans Tezi

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Samsun , Ekim 2001

ABSTRACT

**Turkish Federation of Basketball 2000-2001 Term
the analyzing of Turkish Cup semi final and final match scoring**

Fatih Serdar SENDURAN, Graduate Education Thesis

Ondokuzmayıs University , Samsun, October 2001

VIII

TABLULAR

- 1 - Analiz için bölgelere ayrılmış olan basketbol sahasının numaralandırılmış görünümü
- 2 - Galatasaray takımının yarı final maçı sayı yapabilme analizinin istatistiksel değerleri
- 3 - Galatasaray takımının yarı final maçı temel beceri özelliklerinin analizinin istatistiksel değerleri
- 4 - Galatasaray takımının yarı final maçı sayı yapabilme analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri
- 5 - Galatasaray takımının yarı final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri
- 6 - Efes Pilsen takımının yarı final maçı sayı yapabilme analizinin istatistiksel değerleri
- 7 - Efes Pilsen takımının yarı final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin istatistiksel değerleri
- 8 - Efes Pilsen takımının yarı final maçı sayı yapabilme analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri
- 9 - Efes Pilsen takımının yarı final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri
- 10 - Türk telekom takımının yarı final maçı sayı yapabilme analizinin istatistiksel değerleri
- 11 - Türk Telekom takımının yarı final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin istatistiksel değerleri
- 12 - Türk Telekom takımının yarı final maçı sayı yapabilme analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri
- 13 - Türk Telekom takımının yarı final maçı temel beceri özelliklerinin analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri
- 14 - Ülker takımının yarı final müsabakası sayı yapabilme analizinin istatistiksel değerleri
- 15 - Ülker takımının yarı final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin istatistiksel değerleri
- 16 - Ülker takımının yarı final maçı sayı yapabilme analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri
- 17 - Ülker takımının yarı final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri

- 18 - Efes Pilsen takımının final maçı sayı yapabilme analizinin istatistiksel değerleri
- 19 - Efes Pilsen takımının final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin istatistiksel değerleri
- 20 - Efes Pilsen takımının yarı final maçı sayı yapabilme analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri
- 21 - Efes Pilsen takımının final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri
- 22 - Türk Telekom takımının final maçı sayı yapabilme analizinin istatistiksel değerleri
- 23 - Türk Telekom takımının final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin istatistiksel değerleri
- 24 - Türk Telekom takımının final maçı sayı yapabilme analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri
- 25 - Türk Telekom takımının final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	IV
ÖZET	V
ABSTRACT	VI
ÖZET SAYFA ÖRNEĞİ.....	VII
TABLolar.....	VIII
İÇİNDEKİLER.....	X-XI
I-GİRİŞ	1
II-AMAÇ ve KAPSAM.....	2
III-GENEL BİLGİLER.....	4
1. Basketbolun Dünya ve Türkiye ‘ deki gelişimi	4
2. Bilinmesi gereken ve değişen oyun kuralları	7
2.1. Tanımlar.....	7
2.2. Sahanın boyutları ve ölçütleri.....	7
2.3. Oyuncular , takım ve sorumluluklar	7
2.4. Oyun süresi , beraberlik ve uzatma periyotları.....	8
2.5. Hava atışı durumları	9
2.6. Mola.....	9
2.7. Sekiz saniye	9
2.8. Yirmi dört saniye	9
IV-MATERYAL ve METOD	10
1. Analizi yapılan takımların tanımı	10
1.1. Yarı final ilk müsabakası	11
1.2. Yarı final ikinci müsabakası	12
1.3. Final müsabakası	13
2. Kullanılan aletler	14
3. Analiz metodları	14
3.1. Video kamera kullanımı	14
3.2. Bilgisayar kullanımı	14
3.3. Basketbol federasyonu sonuçları	15

3.4. Hazır olan bilgisayar programı	15
3.5. Analiz yöntemi	15
V-BULGULAR	18
1. Galatasaray takımı yarı final müsabakası	18
1.1. Galatasaray takımının yarı final maçı sayı yapabilme analizinin istatistiksel değerleri	18
1.2. Galatasaray takımın yarı final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin istatistiksel değerleri.....	19
1.3. Galatasaray takımın yarı final maçı sayı yapabilme analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri.....	20
1.4. Galatasaray takımın yarı final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri.....	21
2. Efes Pilsen takımının yarı final müsabakası	22
2.1. Efes Pilsen takımının yarı final maçı sayı yapabilme analizinin istatistiksel değerleri	22
2.2. Efes Pilsen takımının yarı final maçı temel beceri (fundamental) özelliklerinin analizinin istatistiksel değerleri.....	23
2.3. Efes Pilsen takımının yarı final maçı sayı yapabilme analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri.....	24
2.4. Efes Pilsen takımının yarı final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri.....	25
3. Türk Telekom takımının yarı final müsabakası.....	26
3.1. Türk telekom takımın yarı final maçı sayı yapabilme analizinin istatistiksel değerleri	26
3.2. Türk Telekom takımın yarı final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin istatistiksel değerleri.....	27
3.3. Türk Telekom takımının yarı final maçı sayı yapabilme analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri.....	28
3.4. Türk Telekom takımının yarı final maçı temel beceri özelliklerinin analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri.....	29

4. Ülker takımının yarı final müsabakası.....	30
4.1. Ülker takımının yarı final müsabakası sayı yapabilme analizinin istatistiksel değerleri	30
4.2. Ülker takımın yarı final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin istatistiksel değerleri.....	31
4.3. Ülker takımın yarı final maçı sayı yapabilme analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri.....	32
4.4. Ülker takımın yarı final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri.....	33
5. Efes Pilsen takımının final müsabakası	34
5.1. Efes Pilsen takımın final maçı sayı yapabilme analizinin istatistiksel değerleri	34
5.2. Efes Pilsen takımının final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin istatistiksel değerleri.....	35
5.3. Efes Pilsen takımının final maçı sayı yapabilme analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri.....	36
5.4. Efes Pilsen takımının final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri.....	37
6. Türk Telekom takımının final müsabakası	38
6.1. Türk Telekom takımının final maçı sayı yapabilme analizinin istatistiksel değerleri	38
6.2. Türk Telekom takımın final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin istatistiksel değerleri.....	39
6.3. Türk Telekom takımının final maçı sayı yapabilme analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri.....	40
6.4. Türk Telekom takımının final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri.....	41
VI-MÜSABAKA SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	42
1. Galatasaray takımının yarı final müsabakası sonuçlarının değerlendirilmesi	42
2. Efes Pilsen takımının yarı final müsabakası sonuçlarının değerlendirilmesi	43

XIII

3. Ülker takımının yarı final müsabakası sonuçlarının değerlendirilmesi.....	44
4. Türk Telekom takımının yarı final müsabakası sonuçlarının değerlendirilmesi	45
5. Türk Telekom takımının final müsabakası sonuçlarının değerlendirilmesi	46
6. Efes Pilsen takımının final müsabakası sonuçlarının değerlendirilmesi	47
VII-MÜSABAKA SONUCU OLUŞAN STANDARTLAR	48
1. Bölge bazında sayı denemesi standartları.....	48
2. Bölge bazında sayı yapabilme standartları	49
3. Bölge bazında sayı pasının nereden verildiğinin standartları	50
4. Bölge bazında sayı pasının nereye verildiğinin standartları	51
5. Bölge bazında top kaybı standartları	52
6. Bölge bazında faul yapma standartları	53
VIII- PERİYOT OLARAK STANDARTLAR.....	54
IX - SONUÇ VE ÖNERİ.....	55
KAYNAKLAR.....	59
ÖZGEÇMİŞ.....	60

I. GİRİŞ

Spor günlük hayatın ayrılmaz parçası ve faydalı sosyal etkinliklerden biridir. Bireyin dengeli ve sağlıklı gelişimi için düzenli spor yapılması önemlidir. Buluş çağı öncesi ve sonrası yapılan düzenli spor faaliyetleri sağlıklı bir fiziki gelişimi sağlarken , ileriki yaşlarda vücut dengesinin muhafaza edilmesini de temin eder. Bu itibarla erken yaşta spora başlama konusundaki anlayış , zihniyet ve alışkanlığının çok önceden kazanılmasına ihtiyaç vardır.

Özellikle Basketbol okul sporlarının başında gelmektedir ve ülkemizde futbolun ardından hızla yükselen bir performans sergilemektedir. Artık uluslar arası müsabaka ve organizasyonlarda milli ve kulüp bazında elde edilen sonuçlar bizi şaşırtmamaktadır.

Ancak geldiğimiz nokta iyi olmakla beraber çok tatmin edici bir seviyede değildir. Çünkü başarı süreklilikle desteklenmediği sürece unutulmak riskini her zaman üzerinde taşır. Başarıların daha kalıcı olabilmesi için , izlenen yolunun iyi tespit edilmesi ve alınan sonuçlarının en akılcı şekilde değerlendirilmesi şüphe götürmez bir gerçektir.

İşte bu noktada ülkemizde oynanan basketbolun sayı yapabilme kabiliyeti bakımından standartlarını ortaya koymak ve ülkemizde , basketbolun geldiği noktayı tespit etmek ve daha iyi seviyelere ulaşılabilmek için bir alt seviye oluşturmayı düşündük.

Şimdiye kadar örneğine rastlamadığım bu çalışmanın Türk basketboluna , antrenörlerine ve elit seviyeye ulaşmak isteyen takımlara bir referans kaynağı oluşturmasını , aynı zamanda Türk sporuna yeni bir bakış açısı getirmesi dileğiyle.

II . ARAŞTIRMANIN AMACI, KAPSAMI

Günümüz toplumlarında milletler arası sportif başarı günlük hayatta oldukça önemli bir değer taşır hale gelmiştir. Her geçen gün ilerleyen bilim ve teknolojinin yardımıyla sporda ki rekorlar yenilendikçe spor sahalarında adeta yarışan sporcu ve takımların temsil ettikleri ülkenin teknik , teknolojik , eğitimin ve ekonomik standartları yarışırılır hale gelmiştir. Bu bakımdan “ Spor toplumun aynasıdır “ sözü çok yerinde bir deyiştir.

Türkiye ‘ nin sporda başarılı olabilmesi , ekonomik gelişmişliği ile birlikte eğitim alanında ve teknolojik yönden gelişmişliğine de bağlı olmaktadır.

Gelişmiş ülkelere yetişmek ve ayak uydurmak mecburiyetinde olan Türkiye ‘ nin de daha yetiştirme çağındaki çocuklara spor eğitimi ve disiplini vermeyi , bu işi sevdirmeyi nimetlerinden faydalandırmayı planlı bir şekilde ele almak lüzumu vardır. Bunun için eğitimin kurumlarını sadece dershaneden ibaret ünite kabul etmek zihniyetinden kurtularak imkanlarını beden eğitimi ve spor faaliyetlerinden netice alacak şekilde arttırmalarına fırsat hazırlanmalıdır. Bu suretle ferdi her bakımdan olumlu yönde etkilemesi mümkün olan spor kitlesel tatbikatla çocuk ve gençlik gruplarını birbirine kaynaştırarak ideal birliğine varmayı ve milletlerin birbirine yaklaşmasını kolaylaştıracak güçtedir.

Sporun tamamı gibi , onun bir parçası olan Basketbol da insanı çok yönlü ve dengeli bir biçimde geliştirmesi ve bütün yaş gruplarına hitap etmesinden dolayı eğitimin kurumları için vazgeçilmez bir spor dalıdır.

Bu yüzden basketbol bir yerde okul sporu haline gelmiştir. Bugün yabancı ülkelerde ve Türkiye ‘ de Basketbol da faaliyet gösteren kişiler mutlaka bir eğitim kurumunda okumaktadır veya bir eğitim kurumunu bitirmiş durumdadır. Basketbol neredeyse eğitimle özdeşleşmiştir.

Artık Basketbol kulüpleri Anadolu’ un çeşitli bölgelerinden seçtikleri sporcuları burs ile okutmakta ve alt yapıdan bu sporcuları Türk basketboluna kazandırmaktadır. Bu gelişmeler umut verici ve sevindiricidir.

Peki Türkiye ‘ de elit seviyede basketbol oynayan yani ülkemizde ve dünyada vitrinde olan takımlarımızın durumu nedir ? Sayı yapabilme kabiliyetleri , sayı

yapabilmek için yapılan bazı temel beceri hareketleri sonucu ortaya çıkan top kayıpları , faul yapma oranları nelerdir ?

Bütün bu sorulara cevap bulmak için , Türkiye Kupası 2000 –2001 yarı final ve final müsabakalarını ele aldık. Bu müsabakaların sayı yapılabilmek , top kaybı , faul ve sayı pasları parametreleri ışığında değerlerini analiz ettik. Sonuçları sade rakamlar topluluğundan uzaklaştırmak ve daha verimli bir şekilde kullanmak için özel bir analiz metodu uyguladık.

Bu çalışmaları yaparak Türk basketbolunun günümüz koşullarındaki standartını tespit etmeyi, yapılan antrenmanların sonucunda gelinen seviyenin ne olduğunu ve antrenman programı planlıyanların koymaları gerektiği hedeflerin ne olması konusunda bazı temel değerler vermeyi amaçladık.

Önemli bir noktada araştırmamızın kapsamına , yeni uygulanmaya başlayan dört periyotlu (devreli) maç sisteminin değerlerini ekledik ! Bu sayede Aerobik kapasiteye ihtiyaç duyan basketbol sporunun fizyolojik etkilerinin takımlar üzerine nasıl etki edebileceğini analiz sonuçlarıyla ortaya koymaya çalıştık.

III . GENEL BİLGİLER

3.1 Basketbolun Dünya ve Türkiye ' deki gelişimi

Basketbola benzer bir oyunun ilk defa Amerika ' da kızıldereleler tarafından oynandığını gören ve ilgi duyan spor öğretmeni Dr. James Naismith , atletler ve beyzbolculara neşeli faydalı kış idmanı verilmesinde bundan faydalanmak gerektiği kanaatine varmış , zihninde geliştirdiği bu sportif oyunu kendi öğrencileri arasında denemiş ve esaslarını 13 madde içinde toplayarak 20 Ocak 1892 tarihinde Genç Hristiyanlar Birliği Teşkilatı (YMCA) (Fişek , 1980) spor salonunda bütün kaideler henüz tam tatbik edilmemekle beraber oynatmıştı.Mesela bugün kullanılan çember ve file sistemi 1906 dan sonra kullanılmaya başlamıştır.Büyük rağbet kazanan basketbol kısa zamanda Amerika ' ya yayılmıştır , hemen akabinde , 1893 yılında Paris ' de oynanmıştır.Avrupa'ya tam olarak yayılması Birinci Dünya Savaşı için gelen Amerika'lı askerler aracılığıyla olmuştur.Günden güne yayılan ve popüleritesini gittikçe yükselten basketbol Avrupa'dan Afrika'ya , oradan da Avusturalya'ya yayılmış , Uzak Doğu 'ya ise 1913 de girmiştir.İlk Avrupa şampiyonası 1935 yılında Cenevre'de ,ilk Olimpiyat Oyunları 1936 yılında Berlin'de ,ilk Dünya Şampiyonası 1950 yılında Arjantin'de yapılmıştır.Bayanlar arası Beynelmilel Basketbol Turnuvası 1922 yılında Fransa'da cereyan etmiştir. (Atabeyoğlu , 1988)

Dünya Basketbolunu yönetecek spor federasyonu "Federation Internationale de Basketball Amateur " (Milletlerarası Amatör Basketbol Federasyonu- FIBA) ,18 Haziran 1932 yılında İsviçre'nin Cenevre şehrinde kurulmuştur.İdare merkezi Federal Almanya'nın Münih şehrinde dir.Dört yılda bir olimpiyatların yapıldığı şehirde toplanarak yeni üyelerini seçmekte ve basketbolu daha iyi şekle sokmak için kurallarda ihtiyaç duyulan değişiklikleri yapmaktadır. (Urartu ,1990 ; Sevim ,1991)

FIBA 1934 yılında Milletlerarası Olimpiyat Komitesi (CIO) tarafında resmen tanınmış , 1936 Berlin Olimpiyat Oyunları'nda Basketbol resmi program içine alınmıştır. (Sevim , 1981)

Türkiye ' de ilk basketbol müsabakası 1904 yılında İstanbul Robert Kolej'de yapılmış , daha sonra Galatasaray Lisesi Beden Eğitimi Öğretmeni Ahmet Robenson'un öğrencileri arasında devamlı oynanmıştır.

Amerikan YMCA 1913 yılında Türkiye'de bir şube açmıştır.Buna ait beden eğitimi spor biriminin kurulması görevini , Amerika'nın ünlü spor adamlarından biri olan Mr . Helmut Braun' a vermiştir.1920 Anvers Olimpiyat Oyunlarında Amerika Birleşik Devletleri'nin temsilciliğini yapan bu spor adamı , teşkilatın spor birimini modern esaslar içerisinde kurarken ,futbol , beyzbol , su topu , amerikan futbolu , atletizm ve topsuz spor oyunlarının yanı sıra , özellikle basketbolu Türkiye ' ye tanıtmayı amaç edinmiştir.Bu spor teşkilatını kurduktan sonra ,Robert Koleji öğretmenlerinden ,Amerika ' da Beden Eğitimi ve Tıp eğitimi görmüş DR. Diver'e görevi devreden Mr.Braun,Türkiye den ayrılırken verdiği demeçte:

“ Türkiye ' de voleybol ve basketbolu tanıtacağız ve bu sporları Türk gençleri arasında yayacağız demiştir. “ (Spor Alemi Dergisi , 1920) .

Bunun üzerine 1913 yılında Fenerbahçe Kulübü Basketbol Takımı kurmuş , 1919 yılında Amerika'lı hoca nezaretinde çalışmalarına başlamıştır.

“ Türkiye'de ilk resmi basketbol müsabakası 4 Kasım 1921 günü Erkek Yüksek Öğretim Okulu 'nun (Darülmualimin-1 Aliye) İstanbul Cağaloğlu'nda bulunan binasındaki bahçede oynanmıştır. “ (Atabeyoğlu , 1988) .

1923 yılında , Türk sporunun ilk resmi teşkilatı olan Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı (TİCİ) kurulmuştur.1925 yılında faaliyete geçen İstanbul Basketbol mıntıkası ile bu spor dalına yeni bir yön verilip , 1927 yılında kulüpler bir araya gelerek İstanbul Basketbol Ligi'ni oluşturmuşlardır.1932 yılında Halkevleri'nin kurulmasıyla da basketbol bütün yurttta yayılma imkanı bulmuştur.

1934 yılında Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı'nın onayı ile basketbol , voleybol , el topu sporları birleşmiş , ilk defa Spor Oyunları Federasyonu kurulmuş , daha sonra basketbol bunlardan ayrılarak 1 Mart 1959 tarihinde müstakil olarak işlemeye başlayan Türkiye Basketbol Federasyonu oluşturulmuştur.

1934 yılında Naili Moran ve diğer basketbolcuların gayretleri neticesinde ilk Türk Milli Basketbol Takımı kurulmuş , ilk müsabakasını 24 Haziran 1936 Çarşamba günü akşamı İstanbul – Beyoğlu Halkevi Salonunda Yunanistan’a karşı yapmış ve 49 – 42 kazanmıştır.Aynı Milli takım 1936 yılında Berlin Olimpiyatlarına katılmıştır (Atabeyoğlu , 1970) . 1949 yılında Kahire ‘ de yapılan Avrupa Basketbol Şampiyonası , Türkiye ‘nin katıldığı ilk Avrupa Şampiyonasıdır.Milli takımımız bu şampiyonada 4. olmuştur . 1950 – 1954 yılları arasında her yıl yapılmak üzere İstanbul Enternasyonal Basketbol turnuvası düzenlenmiştir.1951 yılında İskenderiye’de düzenlenen ilk Akdeniz Oyunlarına Türk Milli Basketbol Takımı da katılmıştır.

Gençlere yapılan yatırımların Türk Basketboluna büyük fayda sağlayacağı inancıyla, 1954 yılında Genç Milli Basketbol Takımı kurulmuştur.1958 yılında , Avrupa Şampiyon kulüpler ,1967 ‘de Avrupa Kupa Galipleri turnuvalarına iştirak edilmiştir (Atabeyoğlu , 1970) .

1963 yılında Ümit Milli takımı kurulmuştur.Atina ‘ da yapılan Balkan Şampiyonası ‘ na katılmıştır.Bir varlık gösterilemeyince bu dava bir yana bırakılmıştır.Ancak , 1969 yılında Ümit milli Basketbol takımı tekrar oluşturulmuş ve Romanya ‘da Beynelminel Turnuva ‘da şampiyonluk elde etmiştir.1959 yılında Kızlar Türkiye Basketbol şampiyonası ,1967 yılında Yıldızlar Türkiye Şampiyonası başlatılmıştır . 1964 – 1966 yıllarında Milletlerarası Boğaziçi Basketbol Turnuvası düzenlenmiştir.Türk basketbolunda minik kategorisinde çalışmalar Kadıköy Spor Kulübü’nde yapılmıştır. 1965 – 1966 yıllarında ilk defa minik basketbol maçları İstanbul ‘ da düzenlenmiştir. Basketbolde mücadele isteği , cesaret ,bütünlük , işbirliği , doğruluk , kendine güven gibi özellikler içerir. (Aracı , 1998 ; Kathy ve Path , 1991)

Günümüzde ise Deplasmanlı ligler ,kulüplerin minik ,yıldız,genç , büyükler kategorileri, ilk ve orta dereceleri okullar , üniversiteler , il ,grup , yarı final , final ve Türkiye birinciliği müsabakaları Bayan ve Erkekler olarak düzenlenmektedir.

3.2. Motorik Özellikler

Basketbolda spor motorsal özelliklerin dağılımı şöyledir (Aracı , 1998) : % 20 sürat ; aksiyon ve reaksiyon sürati , % 30 Dayanıklılık ; Sıçrama ve anaerobic dayanıklılık , % 15 Koordinasyon (Beceri) , % 10 Esneklik , % 25 Kuvvet ; Özel sıçrama ve atış kuvvetidir.Sporda motorsal özellikler önemine göre temel tamalayıcı özellikler olarak iki grupta incelenir. Bunlardan kuvvet , sürat , dayanıklılık temel ; esneklik (hareketlilik) ve beceri (koordinasyon) tamamlayıcı özelliklerdir (Zorba , 1999 ; Sevim , 1995)

3.2.1 Kuvvet

Çeşitli Bilim adamları , Kuvveti değişik cümleler ile tanımlamışlardır.

Wilder HOLLMAN ‘ a göre kuvvet ; “ Bir dirençle karşı karşıya kalan kasların kasılabilme yada bu direnç karşısında belirli bir ölçüde dayanabilme yeteneğidir. “ (Hollman , 1972)

Fox ‘ a göre kuvvet ; “ Maksimal bir eforda bir kas yada kas gurubunun bir dirence karşı koymasıdır. (Oğuz , 1993)

Kuvvet sözcüğüne yönelik tanımlar , antrenman bilgisi yönünden özetlenirse , kuvvetin bir sporcunun temel motorik özelliği olduğu ve antrenman yüklenmeleri ile değişebilen , sportif gücün verimliliğinin ana unsuru olduğu söylenebilir. Üst düzeyde planlı ve programlı olarak , kuvvet % 300 kadar geliştirilebilir. (Boilenau , 1982)

3.2.2 Dayanıklılık

Dayanıklılığın çeşitli tanımları yapılabilir.Dayanıklılık ; “ uzun süre devam eden sportif yüklenmelerde organizmanın yorgunluğa karşı koyabilmesidir “ (Zorba , 1999)

Dayanıklılık ; “ Dolaşım ve solunum sistemlerinin ortak bir ürünü olup spor aktivitesinde bulunan bir sporcunun yarışma boyunca etkin halde olabilmesidir “ (Bowers , 1999 ; Başer , 1994)

Fred ‘ e göre , “ Tüm organizmanın fiziki yorgunluğa mümkün olduğu kadar karşı koyabilme gücüdür “ (Fred , 1970)

Kısaca özetlersek , dayanıklılık ; “ Tüm organizmanın , uzun süre devam eden sportif alıştırmalarda yorgunluğa karşı koyabilme ve oldukça yüksek yoğunluktaki yüklenmeleri uzun zaman devam ettirebilme yeteneğidir “ (Kale , 1993)

3.2.3 Sürat

Sürat sözlük anlamı bakımından ; “ Hız , hızlılık , çabukluk , ivintidir “ (Sözlük , 1998). Sürat , “ İnsanın kendisini yada vücudunun bir bölümünü hareket ettiren oluşturduğu hızdır”.Sporda ortalama hıza sürat denir.

3.2.4 Esneklik (Hareketlilik)

Esneklik ,” Bir cismin , etkisinde maruz kaldığı biçimden sonra yeniden ilk biçim ve boyutlarını kazanma yeteneğidir “ (Larousse , 1985)

Basketbolcuların ayak ve el bileklerinin esneklikleri diğer vücut kısımlarının esnekliğinden daha iyidir (Tipton , Matthes , Maynard ve Carey , 1975)

3.2.5. Beceri (Koordinasyon)

Beceri “ Elinden iş gelme durumu , ustalık , maharet yada kişinin yatkınlık ve öğrenimine bağlı olarak bir işi başarma ve bir işlemi amaca uygun olarak sonuçlandırma yeteneği , maharet “ (Sözlük , 1998)

Beceri , güç sanılan , ustalık isteyen bir işi yapabilme yetkisi , uygulamaya yönelik yatkınlık , ustalık , hüner maharet (Zaciorskji , 1974)

Sporda beceri ; kısa süre içerisinde zor hareketleri öğrenebilme ve değişik durumlarda amaca uygun çabuk bir biçimde tepki gösterebilme , her hareketin birbirini doğru olarak izlemesine ve istenen kuvvetle meydana gelmesine bağlıdır.

Koordinasyonu arttırmada yapılan sportif alıştırmaların zorluğunu arttırmak motorik sevk ve idare yeteneğini geliştirmek için büyük hareket akıcılığı ve ani beklenmeyen durumlara yanıt verme özelliğinin kazanılması istenir (Zaciorskij , 1974)

3.3 Fیزیolojik Özellikler

3.3.1. Anaerobik Güç

Anaerobik ; İngilizce sözcük anlamı oksijensiz yaşayabilen , oksijen yokluğu ile ilgili veya oksijen yokluğuna ait bir sözcüktür (Redhouse , 1985)

Biyolojik olarak , anaerobik glikolizis anlamına gelir . Ayrıca anaerobik solunumda oksijensiz ortamda glikozun enzimler yardımıyla prüvik asite kadar parçalanmasıdır. (Keeton ve James , 1999 ; Erol , 1995)

Özellikle çok hızlı hareket etme zorunda olan kasların hücrelerinde oksijensiz olarak glikoz molekülü enzimleri yardımıyla parçalanıp laktik asite kadar indirgenir.Bunun sonucu olarak laktik asit yorgunluğa sebebiyet verir (Ergen , Demirel , güber , Turnagöl , 1993 ; Kuter ,Yakupoğlu , Öztürk , 1992)

Anarobik gücün sportif yönden tanımı ; bir sporcunun yüksek yükler altında oksijensiz bir ortamda iş yapabilme gücü olarak yapılabilir (Pulur , 1991)

Anaerobik güç ; kişinin oksijensiz ortamdaki patlayıcı gücü ve enerjiyi güce çevirebilme yeteneğidir (Sevim , 1995)

Anaerobik güç çeşitli spor dallarında zaman zaman kullanılan bir güçtür ve sportif performansta önemlidir. Örneğin ; yüksek atlamada , sıçramada , gülle ve cirit atmada , sürat koşularında basketbol , voleybol ve futbolda anaerobik güce sık sık baş vurulur (Akgün , 1994)

3.4 Başarılı sayı için kullanılan temel (Fundamental) hareketler

3.4.1 Şut Tekniği

Basketbolda şutu ; hücum oyuncusunun topu elleriyle direkt olarak potaya atma aksiyonu olarak tanımlayabiliriz (Sevim , 1975)

İyi şut her zaman dengeli , gerekli vücut pozisyonu alınmış , hedefi belli noktaya yapılan gerekli ivme kazandırılmış topun elden çıkma hareketidir.

En iyi sıçrayarak atış savunma oyuncusunun dengesini bozduktan sonra yapılır. Bunuda genellikle bir feyk (Aldatma) hareketi sağlar (J.Wooden – B.Sharman ,1983)

3.4.2 Pas verme

Her oyuncu basket yapmak , her takım yüksek skora erişmek ister. Bu iki hedef ise pasla bağlantılıdır. Pas takım arkadaşına en iyi şut ve top kullanma pozisyonu sağlamak için yapılan topu ulaştırma hareketidir. İyi paslaşan bir takımdaki oyuncuların şut yüzdeleri yüksek olur ve her takımın amacı da bunu sağlamaktadır.

(J.Wooden – B.Sharman ,1983)

3.4.3. Fast Break (Hızlı hücum)

Fast – Break basketbol oyununda ani dönüş ve oyuna başka yönden giriştir. 1930 yılından önce ortaya çıkmıştır. Koşmak rakibi zayıf anında yakalamak ve ona darbeyi bu durumdayken vurmak basketbol hücumu olarak Fast – Breaktır. Başka bir şekilde ise Fast Break rakipten en az bir fazla oyuncuyla hücum etme pozisyonu kazanmaktadır. (Urartu ,1985)

Fast – Break genellikle takım sayı yedikten sonra , top tekrar oyuna sokulacağı zaman ve rakip yüksek postta top kaybettiği zaman kullanılır.

3.5. 2000 – 2002 yılında uygulanmaya başlayan ve genel oyun kuralları

3.5.1 Tanımlar

- a. Basketbol , beşer (5) oyuncudan oluşan iki (2) takım tarafından oynanır. Her iki takımın amacı rakibin sepetine sayı yapmak ve diğer takımın topa sahip olmasına ya da sayı yapmasına engel olmaktır.
- b. Oyun onar (10) dakikalık dört (4) devreden oluşur. Modern anlamda bu devrelere periyot denir. Oyun süresi sonunda periyotların veya uzatma devrelerinin sonucunda en yüksek sayı atan takım kazanmış sayılır.
- c. Basketbol oyunu FİBA ‘nın belirlemişi olduğu evrensel kurallar çerçevesinde oynanır.
- d. Bir takımın 3 den fazla oyun oynamasını gerektiren turnuvalarda en fazla 12 oyuncu oynuyabilir.

3.5.2. Sahanın boyutları ve ölçüleri

- a. Basketbol sahası en az 26 metre uzunluğunda ve 14 metre genişliğinde olmak zorundadır. Oyun sahası dikdörtgen , düz , engelsiz ,sert bir yüzey olacaktır.
- b. Oyun sahasının tavanının yüksekliği en az 7.00 metre olmak zorundadır.
- c. Saha için çizilmiş tüm çizgiler aynı renk ve 5 cm genişliğinde , tercihen beyaz olacaktır.
- d. Oyun sahasını sınırlandıran çizgilere en yakın madde ki bunlar duvar , takım sırası , hakem masası vs ... gibi engeller çizgiye en az 2 metre uzakta olmak zorundadır.

3.5.3. Oyuncular , takım ve sorumluluklar

- a. Takım formalarının üstü ön ve arkada aynı renk olacaktır.
- b. Oyuncular yazılı tıbbi izinleri olmadıkça içlerine tişört giyemezler.
- c. Takımlar 4 ile 15 arası numaraları kullanacaklardır.
- d. Oyuncuların tırnakları diğer oyuncular için tehlike yaratacak büyüklükte olmamalıdır.
- e. Şapka , bere , saç aksesuarları ve takılar kullanılamaz.
- f. Parmak , el , bilek ya da ön kol koruyucular , yumuşak kaplamalı olsa bile deri , plastik , yumuşak plastik ,metal ya da diğer sert maddelerden yapılmış destek ya da ateller kullanılamaz.

- g. Diğer oyuncular için tehlike yaratmayacak şekilde kaplanmış omuz , üst kol yuluk ya da alt bacak koruyucu destekler kullanılabilir.
- h. Sert malzemeden yapılmış olsa bile kırık burun için yapılan koruyucu kullanılabilir.
- i. Diğer oyunculara tehlike yaratmıyorsa gözlük kullanılabilir.
- j. En fazla 5 cm genişliğinde , tek renkli ,aşındırıcı olmayan kumaş yumuşak plastik ya da kauçuktan yapılmış saç bandı kullanılabilir.
- k. Takımların biri açık (tercihen beyaz) diğeri koyu renkli olmak üzere en az iki forması olmalıdır.
- l. Maç programlarında ilk yazılan takım açık renkli forma giyecektir. Ancak takımlar anlaşır ise bu sırayı değiştirebilirler.
- m. Antrenör , oyunun başlamasından en az 10 dakika önce sayı cetvelini imzalamalı ve onaylamalıdır.
- n. Sadece Antrenör veya yardımcı antrenör mola talebinde bulunabilir. Antrenörün olmadığı durumlarda bu yetki takım kaptanınındır.
- o. Oyun süresi boyunca sadece antrenör olan birey ayakta durabilecektir.

3.5.4 . Oyun süresi , beraberlik ve uzatma periyotları

- a. Oyun her biri 10 dakikalık 4 periyottan oluşacaktır.
- b. 1'nci , 2'nci ve 3'ncü ile 4'ncü periyotlar arasında ve her uzatma periyotunun öncesi iki dakika ara verilecektir.
- c. 2'nci periyot ile 3'ncü periyot arası devre arası olarak değerlendirilecektir.
- d. Son periyotun neticesi eğer takımlardan birinin üstünlüğü ile bitmemiş ise eşitlik bozulana dek 5 ' er dakikalık uzatma periyotları uygulanır.

3.5.5 Hava atışı durumları

- a. Oyun içerisinde hakem tarafından tutulmuş top (Aynı anda iki oyuncununda topa sahip olması durumu) ve Çift faul (Oyuncuların aynı anda birbirlerine faul yapma durumu) kararları verildiğinde sadece olaya dahil olan oyuncular arasında hava atışı yapılır.Diğer durumlarda isteyen iki oyuncu arasında hava atışı yapılır.
- b. Top aynı anda iki oyuncudan saha dışına çıkmış ise.
- c. Top çembere sıkışmış ise.
- d. Özel durumlar sonucu oluşan faullerden sonra oyun başlayacak ise.

- e. Hava atışına katılması gereken sporcu sakatlık veya faul sonucu oyun dışı olmuş ise SADECE yerine girecek oyuncu hava atışına katılacaktır.
- f. Top yalnızlıkla çembere alttan girer ise.

3.5.6 Mola

- a. Oyunun 4 periyota ayrılan oynama sürecine bağlı olarak , mola sayıları da periyotlara dağıtıldı .Buna göre takımlar ilk 3 periyotta ve uzatma periyotlarında birer , dördüncü periyotta iki mola alabilecekler.

3.5.7 Sekiz saniye

- a. Bir Takımın kendi sahasında çıkıp rakip saha alanına topu geçirme süresidir.
- b. Topun rakip sahaya geçmesi topun zemine veya zemine değen bir oyuncuya değmesi gerekmektedir.

3.5.8 Yirmidört saniye

- a. Bir takımın sahadaki canlı bir topu kontrolüne geçirdikten sonra rakip potaya hücum edeceği süre 24 saniye olarak belirlenmiştir.
- b. 24 saniye süresi oyuncu atış yaptığı zaman sıfırlanmayacak , top çembere değene kadar 24 saniye devam edecektir.
- c. Yukarıdaki madde ile bağlantılı olarak 24 saniye içerisinde top çembere değmez ise hücum hakkı kaybedilecektir.

(Basketbol Federasyonu , 2001)

IV. MATERYAL VE METOD

4.1. Analizi yapılan takımların tanımı

Türkiye kupası yarı final ve final müsabakalarına toplam 4 takım katılmıştır. Bahsi geçen takımların hepsi 2000 – 2001 dönemi basketbol birinci liglerinde oynayan takımlardan oluşmaktadır. Aynı zamanda bu takımlar Avrupa kupalarında çeşitli zamanlarda müsabakalara katılmaktadırlar. Bu takımlar Efes Pilsen , Türk Telekom , Ülker ve Galatasaray spor kulüpleridir. Bu kulüpler Türkiye’de elit seviyede basketbol icra eden takımlardır.

Yukarıda adı geçen takımların ortak bir özelliği bulunmaktadır. Bilindiği gibi Basketbol , futbol gibi kendine özerk bir yapıya ulaşamamışlardır. Bu sebepten dolayı maddi kaynak olarak futbola göre çok daha az bütçe ile faaliyetlerini sürdürmektedirler. Buna rağmen Türkiye ‘ de basketbol alt yapısını geliştirmek konusunda özel gayret harfetmektedirler. Öyleki Efes Pilsen kulübü tüm Türkiye ‘ de açmış olduğu basketbol okullarında hem kendi kulübüne sporcu temini hemde basketbol gelişimi için ek olanak sunmaktadır.

Takımların şut , sayı pası , sut denemeleri , top kayıpları ve faul yapma değerleri bütün oyuncular için aynı kriterlerde değerlendirilmiştir. Bilindiği gibi Basketbolda oynama hakkı bulunan yabancı oyuncularda ayı değerlendirme kriterleri içine alınmıştır. Bunun yanısıra genel bir araştırmayı hedefleyen bu çalışma birey bazlı oyuncuların değerlerini de tespit ederek bir taraftan kişilerinde özelliklerini araştırmaya dahil edilmiştir.

Ekler bölümünde takımların listelerini ve maç sonuçlarını bulacaksınız bu sonuçlar oynanan maçların sonuçlarıdır.

4.2. KULLANILAN MATERYALLER

Basketbol spor gibi , dar alanda çok hareketin olduğu bir branşın analinzi yapmak gözlemlene yöntemiyle hemen hemen imkansızdır.Kaldı ki takımlar bile maçlarında sporcu oturma yerinde bu değerleri kendileri takip etmek istedikleri için istatistikçi bulundurmaktadırlar.

Biz ise teknolojinin sunmuş olduğu imkanları kullanarak bilgisayar, kamera ve capture (Görüntü yakalama ve kaydetme sistemi) sistemlerini kullandık.Elde edilen değerleri Amerikalı antrenörlerin kullandığı bir bilgisayar programında derledik (Basketball Statistic Generator 3. 0 , Copyright Brian Pontrello 1998) . Bu program 60 \$ maliyetle internet aracılığı ile satın alınmış ve elde edilen değerler bu programa aktarılmıştır. Program çıktılarının istatistiki Değerlerinin kontrolünü sağlamak içinde Türkiye Basketbol Federasyonundan maç sonuç belgelerini kullandık.

4.3. ANALİZ METODLARI

4.3.1 Video kamera kullanımı

Maçların tamamı tek bir ilde oynanmıştır.Oynan maçların bilgisayar ortamına aktarılabilmesi için video kameraya çekilmesi gerekmiştir.El kamerası ile bu işlem gerçekleştirilmiştir.Elde edilen görüntüler bilgisayara takılan bir görüntü yakalama aleti ile (Avermedia Tv-Capture) bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

4.3.2. Bilgisayar kullanımı

Bilgisayar araştırmamızın temelini oluşturmuştur.Video kamerasından elde edilen görüntüleri görüntü yakalama işlemi ile bilgisayarın üzerinde işlem yapabileceği bir formata (Avi) dönüştürülmüştür.Aynı zamanda Oynan maçların TRT ekranlarından yayınlanan canlı görüntüleri yine bilgisayara kayıt edilmiş ve farklı bakış açılı iki maç görüntüsü oluşmuştur.Bilgisayara aktarma işlemi tamamlandıktan sonra her maç bir paket olarak ele alınmış ve 10 saniyelik dilimlere ayrılmıştır.Her maç için bu 10 saniyelik dilimler oluşturulmuştur.Analiz için verilerin toplanmasında bu 10 saniyelik dilimlerin oynatılmasıyla olmuştur.Ekranda oluşan hareketler türlerine göre çetele halinde kayıt edilmiştir.10 saniyelik periyot bittiğinde tekrar başa alınarak kontrol

edilmiştir.Bu sayede sahada yapılan hiçbir hareketin atlanmaması hedeflenmiş ve başarılmıştır.Bu işlem tek bir maç başına yaklaşık 500 defa oluşmuştur.Ortalama bir maçın analiz süresi 4 saat 18 dakika olarak gerçekleşmiştir.

4.3.3 Basketbol Federasyonu sonuçları

Araştırmanın her yönden daha sağlıklı ve kesin sonuçlara ulaşması için bir kontrol verilerine ihtiyaç olduğunu değerlendirdi ve en kesin sonuçların basketbol federasyonun kendi kaynaklarının olacağını düşünüldü.Basketbol federasyonu ile geçilen temastan sonra müsabakaların resmi istatistiksel sonuçlarını kendi bulgularımızla karşılaştırma imkanını buldu ve çalışmanın daha sağlıklı olmasını sağladı .

4.3.4 Hazır olan bilgisayar programı

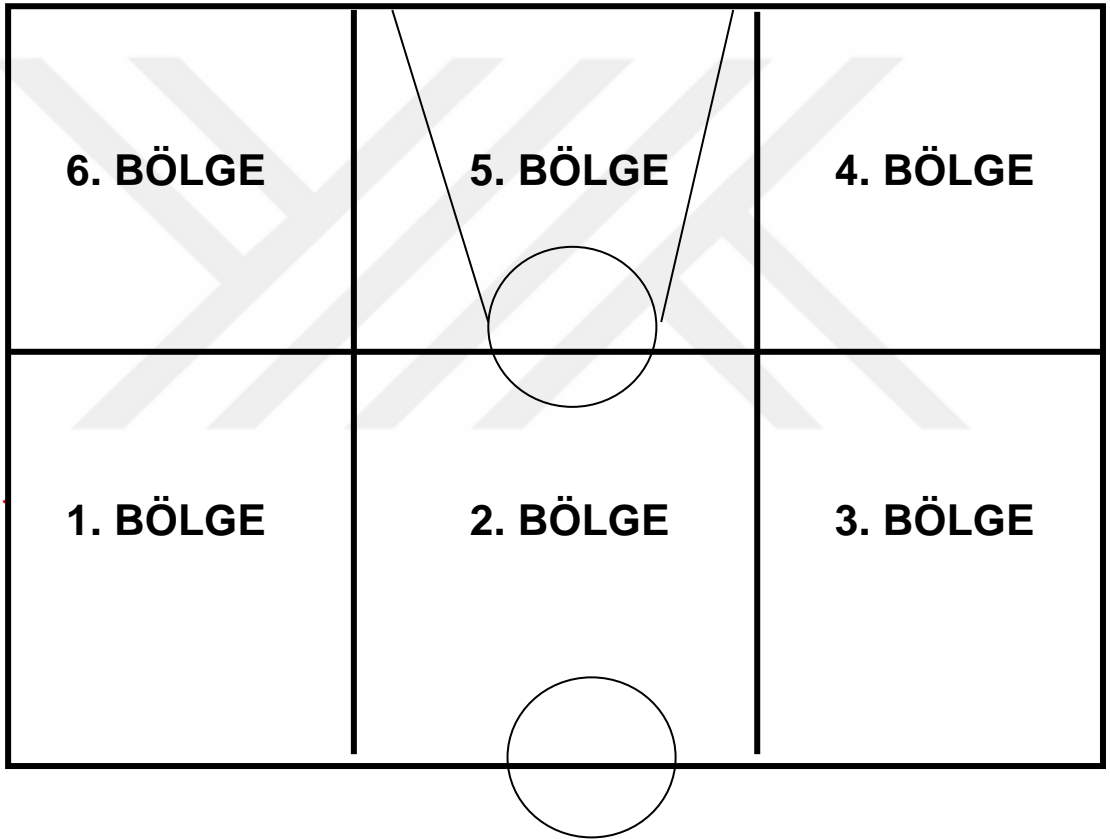
Çoğunlukla Amerika’lı antrenörlerin kullandığı bir sporcu ve takım takip kontrolü olan programı kullanarak elde ettiğimiz bulguları bu programa yükledik.Sırf bu iş için yapılmış olan program kısa zamanda bize sporcu bazında değerleri hesaplayarak insan eliyle yapılacak olan çoğu hesaplamayı hatasız ve daha kesin bir şekilde bitirmemize yardımcı olmuştur. (Basketball Statistic Generator 3. 0 , Copyright Brian Pontrello 1998) . Bu program 60 \$ maliyetle internet aracılığı ile satın alınmış ve elde edilen değerler bu programa aktarılmıştır.

4.3.5. Analiz yöntemi

Bir maçı seyircisi sadece oyunun akışını ve aksiyonları görmek ile yetinir.Buna karşılık öğretici , antrenör ve araştırmacılar başarı ve başarısızlığın nedenleri , oyun akışının genel randıman gücü üzerinde tam ve bilimsel bir kanıya varabilmek için maçı sistematik olarak gözlemek zorunluluğundadırlar. Maçın sistematik gözlemiyle ; kuvvetli ve zayıf yönler , oyun gücü ,oyunun etki derecesi gözlem metodlarının sınıırı içerisinde ortaya konur. Tesbit edilebilir bütün objektif tekrarları ölçülebilir olarak tanımlayabiliriz. (Sevim ,Y , 1985)

Çalışmamızın başında konu hakkında yapılan diğer çalışmaları incelemek istedik , ancak seçilen araştırma kapsamında konuyla ilgili Türkiye 'de yapılmış hiçbir araştırmaya rastlayamadık.Amacımız basketbolda elde edilen değerler sonucunda bir maçı kimin kazandığını bulmak değil , o maç oynanırken sayı yapabilmek için yapılan bütün hareketlerin sebepleri ve sonuçlarına bakarak o takımın ve Türk basketbolunun genel standartlarını ortaya çıkarmak olduğu için farklı bir analiz yöntemi kullandık.

TABLO 1.

Bilindiği gibi basketbol müsabakaları sonucunda verilen istatistiksel değerler genellikle ve bilinen çoğunlukla sayı değerleri ve bu sayıları kimlerin attığıdır.İşte bu noktada zaten malum olan bu sonuçların antrenöre ve oyunculara fazla bir yardımı olamayacağı kesindir.Ancak basketbolun temelini oluşturan sayı yapmak ve bu sayıyı engellemek prensipleri için maç sonunda oluşan bu değerleri daha faydalı bir şekilde ele alıp yorumlamak için yenilen sayıların sahanın hangi bölgelerinde yoğunlaştığı veya nerelerden daha çok sayının atıldığını bilmek , sahanın hangi alanlarında daha çok top

kaybının olduğunu tespit etmek hiç şüphesiz antrenörün takımını, sporcunun ise kendisini tanımada büyük önem taşıyacaktır. Bu sebeplerden dolayı sadece istatistiksel bazı rakamlarla değil aynı zamanda sanal saha bölgeleri tespit ederek takımın sayı yapabilme, pas verme, top kaybetme ve çalma yoğunluklarını daha gerçekçi değerlerle ortaya koymak istedik işte bu amaçla, basketbol hakemlerinin maç yönetirken sahayı daha iyi kontrol etmek için kullandığı ve savunma sistemlerinde sahayı daha iyi korumak için bölünen sanal bölgeleri tespit ederek yukarıdaki tabloyu oluşturmuş bulunmaktayız. (Tablo 1.) Bu bölgeleri oluşturarak direkt ve kesin bölge numarası ismi vererek oluşan aksiyonların sahanın hangi kısımlarında gerçekleştiği tespit edildi.

Yukarıda yapılan işlemlerin dışında sporcu bazında bütün verileri de çalışmamıza ekledik ve bulgularımızda değerlendirdik. Yaptığımız farklı bir çalışma ise Türkiye 'de ve Dünya'nın çoğu bölgesinde yeni uygulanmaya başlayan 4 devreli basketbol oyun sistemidir. Bu sistem Türkiye 'de ilk defa 2000 – 2001 döneminde uygulanmaya başlamıştır. Yapılan bütün hareketlerin hangi periyotlarda yapıldığını inceledik ve yoğunluk oranlarını tespit ettik ve bulgularımızda değerlendirdik.

Elde edilen bütün verileri takım bazında ve toplu olarak değerlendirdik. Amacımız olan genel standart değerlendirmesi için bütün takımların verilerini toplayarak ortalamalarını aldık. Bu sayede takım bazından bütünlüğe doğru bir standart değere ulaşmış olduk.

Araştırma yapılırken basit istatistik yöntemi olan frekans dağılımlarını baz aldık. Elde edilen verileri çetele yöntemi ile kayıt ettik ve neticeleri yüzde olarak ifade ettik. Yüzdeler herkes tarafından kolayca anlaşılabilir. Özellikle, gruplar arasında karşılaştırma yapılırken ham sayılar üzerinden bildirimde bulunmak yerine yüzdelerle bildirimde bulunmak gerekmektedir. Örneğin, oyuncuların ya da takımların performansını karşılaştırmak isteyen bir basketbol yorumcusunun bu karşılaştırmayı yüzdeler üzerinden yapması gerekmektedir. Çünkü 65 atıştan 47 'sini sayıya çeviren bir oyuncunun, 80 atıştan 56 'sını sayıya çeviren oyundan daha başarısız olduğunu söylemek hatalı olacaktır. Çünkü toplam atış sayıları farklıdır. Bu atışlar yüzdeye çevrilince ilk oyuncunun başarısının % 72, ikinci oyuncunun ise % 70 oranında başarılı olduğu görülür. Bu yolla ile basit karşılaştırma kolayca yapılmaktadır. (ALPAR, R., Ankara)

V. BULGULAR

Yapılan karşılaşmalar sonucu elde edilen veriler müsabakaların sırasıyla toplanmıştır. Bütün veriler ilk önce oyuncu bazında ele alınmış daha sonra ise takım merkezli olarak incelenmiştir. Bütün veriler tablo halinde işlenerek daha verimli inceleme olanağı sağlanmıştır.

Oyuncuların oynama süreleri attıkları sayılar fundamental becerileri , rakam ve yüzdeleri olarak ifade edilmiştir. İkinci etap olarak da bölgesel ve periyotsal veriler tablolştırılmış takım bazlı incelemeye geçilmiştir.

5.1. Galatasaray takımı yarı final müsabakası

5.1.1 Galatasaray takımının yarı final maçı sayı yapabilme analizinin istatistiksel değerleri

TABLE 2.

NO	OYUNCU ADI	OYUNDA KALMA SÜRESİ	SAYI	YAKIN MESAFE	ORTA MESAFE	ÜÇ SAYI	ŞUT YÜZDESİ	SERBEST ATIŞ	SAYI OLARAK KATKISI
4	Serda TABAY	11.25	7	3 / 4 75 %	- -	- -	3 / 4 75 %	1 / 1 100 %	% 11
5	Ersin GÖRKEM	23.09	8	4 / 6 67 %	- -	0 / 2 0 %	4 / 8 50 %	- -	% 12
6	Brian TOLBERT	40.00	13	2 / 7 29 %	0 / 4 0 %	3 / 9 33 %	5 / 20 25 %	- -	% 20
7	Orhun ENE	25.22	6	1 / 2 50 %	- -	1 / 2 50 %	2 / 4 50 %	1 / 1 100 %	% 9
9	Alexandre KOUL	25.04	5	2 / 5 40 %	- -	- -	2 / 5 40 %	1 / 3 33 %	% 8
10	Murat KONUK	23.45	2	0 / 1 0 %	1 / 1 100 %	0 / 1 0 %	1 / 3 33 %	- -	% 3
11	Arda VEKİLOĞLU	28.27	4	1 / 3 33 %	0 / 4 0 %	0 / 1 0 %	1 / 8 13 %	2 / 2 100 %	% 6
12	Önder KÜLÇEBAŞ	02.49	-	0 / 1 0 %	- -	- -	0 / 1 0 %	- -	-
13	Haris MUJEZINOV	34.57	21	7 / 12 58 %	1 / 3 33 %	- -	8 / 15 53 %	5 / 6 83 %	% 32
14	Yiğit ÖZMEN	12.02	2	- -	- -	0 / 1 0 %	0 / 1 0 %	- -	% 3
TOPLAM			66	28 / 36 78 %	2 / 12 17 %	4 / 16 25 %	26 / 69 39 %	10 / 13 67 %	% 100

Oyunda Kalma Süresi : Oyuncunun maç boyunca ne kadar sahada bulunduğu , **Sayı :** Oyuncunun toplam ne kadar sayı attığı , **Yakın Mesafe :** 3 saniye koridoru ve civarı bölge , **Orta Mesafe :** 3 saniye koridoru dışı ile 3 sayılık çizgisin arasındaki bölge , **3 Sayı :** 3 sayı çizgisin dışındaki bölge , **Şut Yüzdesi :** Oyuncunun yaptığı şut oranı , **Serbest Atış :** Serbest atışların yüzdelik değeri , **Sayı olarak katkısı :** Oyuncunun yaptığı sayının toplam takım skoruna olan etkisi

5.1.2. Galatasaray takımının yarı final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin istatistiksel değerleri

TABLO 3.

NO	OYUNCU ADI	OYUNDA KALMA SÜRESİ	RİBAUND			ASİST	TOP ÇALMA	TOP KAYBI	BLOK	SMAÇ	ŞAHŞİ HATA	KİŞİYE FAUL
			TOP	SAV	HÜC							
4	Serda TABAY	11.25	4	1	3	-	-	-	-	1	1	1
5	Ersin GÖRKEM	23.09	3	-	3	-	-	1	-	-	1	-
6	Brian TOLBERT	40.00	7	7	-	3	2	3	-	-	2	2
7	Orhun ENE	25.22	3	2	1	1	-	4	-	-	-	3
9	Alexandre KOUL	25.04	1	-	1	2	-	2	-	1	2	4
10	Murat KONUK	23.45	2	2	-	1	3	-	-	-	2	2
11	Arda VEKİLOĞLU	28.27	4	4	-	1	1	4	1	-	1	1
12	Önder KÜLÇEBAŞ	02.49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Haris MUJEZIOV	34.57	11	6	5	-	3	4	-	2	2	5
14	Yiğit ÖZMEN	12.02	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
TOPLAM			36	23	13	8	9	18	1	4	11	18

Oyunda Kalma Süresi : Oyuncun maç boyunca ne kadar sahada bulunduğu , **Ribaund Top:** Oyuncunun toplamda ne kadar Ribaund aldığı ,

Ribaund Hüc: Oyuncunun hücumda ne kadar Ribaund aldığı , **Ribaund Sav :** Oyuncunun savunmada ne kadar Ribaund aldığı , **Asist :** sonucunda sayı olan

pas toplamı , **Top Çalma :** Oyuncunun kaç adet top çaldığı , **Top Kaybı :** Oyuncunun kaç adet top kaybettiği , **Blok :** Oyuncun ne kadar blok yaptığı ,

Şahsi Hata : Oyuncunun rakibe ne kadar faul yaptığı , **Kişiyne faul :** Oyuncuya ne kadar faul yapıldığı .

5.1.3. Galatasaray takımının yarı final maçı sayı yapabilme analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri

TABLO 4.

SAYI DENEMESİ		
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET	%
1	7	10
2	9	13
3	8	12
4	8	12
5	34	49
6	3	4

BAŞARILI SAYI		
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET	%
1	2	8
2	1	4
3	2	8
4	-	-
5	21	81
6	-	-

PERİYOT YOĞUNLUĞU (SAYI DENEMESİ)		
HANGİ PERİYOT	KAÇ ADET	%
1	21	30
2	14	20
3	16	23
4	18	26

PERİYOT YOĞUNLUĞU (BAŞARILI SAYI)		
HANGİ PERİYOT	KAÇ ADET	%
1	7	27
2	3	12
3	6	23
4	10	38

SAYI PASLARI NEREDEN VERİLDİ	
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET
1	1
2	3
3	3
4	-
5	2
6	2

SAYI PASLARI NEREYE VERİLDİ	
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET
1	-
2	1
3	-
4	1
5	9
6	-

5.1.4. Galatasaray takımının yarı final maçı temel beceri (fundamental) özelliklerinin analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri

TABLO 5.

TOP KAYBI			PERİYOT YOĞUNLUĞU (TOP KAYBI)		
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET	%	HANGİ PERİYOT	KAÇ ADET	%
1	2	11	1	3	17
2	2	11	2	6	33
3	3	17	3	5	28
4	2	11	4	4	22
5	8	44			
6	1	6			

FAUL			PERİYOT YOĞUNLUĞU (FAUL)		
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET	%	HANGİ PERİYOT	KAÇ ADET	%
1	-	-	1	2	18
2	2	18	2	2	18
3	-	-	3	5	45
4	2	18	4	2	18
5	3	27			
6	3	27			
Hücum	1	9			

5.2. Efes Pilsen takımının yarı final müsabakası

5.2.1. Efes Pilsen takımının yarı final maçı sayı yapabilme analizinin istatistiksel değerleri

TABLO 6.

NO	OYUNCU ADI	OYUNDA KALMA SÜRESİ	SAYI	YAKIN MESAFE		ORTA MESAFE		ÜÇ SAYI		ŞUT YÜZDESİ		SERBEST ATIŞ		SAYI OLARAK KATKISI
4	D.MULAÖMEROVİÇ	39.12	20	4 / 5	80 %	1 / 2	33%	3 / 6	50 %	8 / 14	57 %	1 / 2	50 %	% 21
5	Erdal BİBO	02.49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Ömer ONAN	23.52	14	5 / 6	83 %	-	-	1 / 2	50 %	6 / 8	75 %	1 / 1	100 %	% 15
7	Vlado SCEPANOVI	21.47	3	-	-	-	-	1 / 5	20%	1 / 5	20 %	-	-	% 3
10	Kerem TUÇERİ	31.42	17	4 / 5	80 %	0 / 2	0%	3 / 4	75 %	7 / 11	64 %	-	-	% 8
11	Alper YILMAZ	09.37	5	1 / 2	50 %	-	-	1 / 2	50 %	2 / 4	50 %	-	-	% 5
12	Hüseyin BEŞOK	19.27	4	2 / 3	67 %	0 / 2	0%	-	-	2 / 5	40 %	-	-	% 4
13	Mehmet OKUR	24.39	10	5 / 6	83 %	-	-	0 / 1	0 %	5 / 7	71 %	-	-	% 10
14	P.DROBNJAİK	37.30	16	6 / 8	75 %	2 / 4	50%	0 / 1	0 %	8 / 13	62 %	-	-	% 17
15	Kaya PEKER	04.24	2	1 / 1	100%	-	-	-	-	1 / 1	100%	-	-	% 2
TOPLAM			91	28 / 36	78 %	3 / 11	27 %	9/21	43 %	40/68	59 %	2/3	57 %	% 100

Oyunda Kalma Süresi : Oyuncun maç boyunca ne kadar sahada bulunduğu , **Sayı :** Oyuncunun toplam ne kadar sayı attığı , **Yakın Mesafe :** 3 saniye koridoru ve civarı bölge , **Orta Mesafe :** 3 saniye koridoru dışı ile 3 sayılık çizgisin arasındaki bölge , **3 Sayı :** 3 sayı çizgisin dışındaki bölge , **Şut Yüzdesi :** Oyuncunun yaptığı şut oranı , **Serbest Atış :** Serbest atışların yüzdelerik değeri , **Sayı olarak katkısı :** Oyuncunun yaptığı sayının toplam takım skoruna olan etkisi

5.2.2. Efes Pilsen takımının yarı final maçı temel beceri (fundamental) özelliklerinin analizinin istatistiksel değerleri

TABLO 7.

NO	OYUNCU ADI	OYUNDA KALMA SÜRESİ	RİBAUND			ASİST	TOP ÇALMA	TOP KAYBI	BLOK	SMAÇ	ŞAHSİ HATA	KİŞİYE FAUL
			TOP	SAV	HÜC							
4	D.MULAÖMEROVİÇ	39.12	3	3	-	6	3	2	-	-	2	4
5	Erdal BİBO	02.49	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
6	Ömer ONAN	23.52	4	3	1	1	3	-	-	-	1	2
7	Vlado SCEPANOVI	21.47	3	3	-	-	2	3	-	-	4	-
10	Kerem TUÇERİ	31.42	2	1	1	3	1	1	-	-	-	-
11	Alper YILMAZ	09.37	2	1	1	-	-	-	1	1	2	-
12	Hüseyin BEŞOK	19.27	7	6	1	2	1	3	1	-	3	1
13	Mehmet OKUR	24.39	6	4	2	2	1	2	3	4	3	1
14	P.DROBNJAİK	37.30	5	5	-	1	-	2	1	2	3	3
15	Kaya PEKER	04.24	-	-	-	1	-	-	1	1	-	-
TOPLAM			32	26	6	17	11	13	7	8	18	11

Oyunda Kalma Süresi : Oyuncun maç boyunca ne kadar sahada bulunduğu , **Ribaund Top:** Oyuncunun toplamda ne kadar Ribaund aldığı ,

Ribaund Hüç: Oyuncunun hüçumda ne kadar Ribaund aldığı , **Ribaund Sav :** Oyuncunun savunmada ne kadar Ribaund aldığı , **Asist :** sonucunda sayı olan

pas toplamı , **Top Çalma :** Oyuncunun kaç adet top çaldığı , **Top Kaybı :** Oyuncunun kaç adet top kaybettiği , **Blok :** Oyuncun ne kadar blok yaptığı ,

Şahsi Hata : Oyuncunun rakibe ne kadar faul yaptığı , **Kişiy faul :** Oyuncuya ne kadar faul yapıldığı .

5.2.3. Efes Pilsen takımının yarı final maçı sayı yapabilme analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri

TABLO 8.

SAYI DENEMESİ			BAŞARILI SAYI			PERİYOT YOĞUNLUĞU (SAYI DENEMESİ)			PERİYOT YOĞUNLUĞU (BAŞARILI SAYI)		
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET	%	HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET	%	HANGİ PERİYOT	KAÇ ADET	%	HANGİ PERİYOT	KAÇ ADET	%
1	3	4	1	2	5	1	17	25	1	11	27
2	4	6	2	1	3	2	16	24	2	6	15
3	10	15	3	3	8	3	17	25	3	10	25
4	9	13	4	4	10	4	18	26	4	13	33
5	35	51	5	28	70						
6	7	10	6	2	5						

SAYI PASLARI NEREDEN VERİLDİ		SAYI PASLARI NEREYE VERİLDİ	
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET	HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET
1	3	1	2
2	7	2	-
3	2	3	3
4	2	4	7
5	7	5	12
6	4	6	1

5.2.4. Efes Pilsen takımının yarı final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri

TABLO 9.

TOP KAYBI			PERİYOT YOĞUNLUĞU (TOP KAYBI)		
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET	%	HANGİ PERİYOT	KAÇ ADET	%
1	1	8	1	3	23
2	2	15	2	1	8
3	4	31	3	3	23
4	1	8	4	6	46
5	3	23			
6	2	15			

FAUL			PERİYOT YOĞUNLUĞU (FAUL)		
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET	%	HANGİ PERİYOT	KAÇ ADET	%
1	1	6	1	2	11
2	3	17	2	4	22
3	1	6	3	4	22
4	-	-	4	8	44
5	10	56			
6	2	11			
H	1	1			

5.3. Türk Telekom takımının yarı final müsabakası

5.3.1. Türk telekom takımın yarı final maçı sayı yapabilme analizinin istatistiksel değerleri

TABLO 10.

NO	OYUNCU ADI	OYUNDA KALMA SÜRESİ	SAYI	YAKIN MESAFE		ORTA MESAFE		ÜÇ SAYI		ŞUT YÜZDESİ		SERBEST ATIŞ		SAYI OLARAK KATKISI
4	Gökhan ÜÇOKLAR	33.43	14	2 / 3	67 %	1 / 1	100 %	2 / 8	25 %	5 / 12	42 %	2 / 7	29 %	% 14
5	Cevher ÖZER	02.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Ali TON	22.47	3	-	-	-	-	1 / 1	100 %	1 / 1	100 %	-	-	% 3
7	Mutlu AKPINAR	02.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Hüseyin DEMİRAL	22.24	4	1 / 2	50 %	-	-	-	-	1 / 2	50 %	2 / 4	50 %	% 4
10	Acie EARL	32.22	17	6 / 7	86 %	0 / 3	0 %	-	-	6 / 10	60 %	5 / 7	71 %	% 18
11	Cüneyt ERDEN	40.06	18	2 / 3	67 %	2 / 3	67 %	3 / 7	43 %	7 / 13	54 %	1 / 1	100%	% 19
12	Ivica JURKOVIC	44.50	5	1 / 5	20 %	1 / 2	50 %	0 / 2	0 %	2 / 9	22 %	1 / 2	50 %	% 5
13	M. RADOSEVIC	43.06	36	8 / 12	67 %	-	-	4 / 8	50 %	12 / 20	60 %	9 / 18	50 %	% 37
14	Faruk RASNA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOPLAM			97	20 / 32	63 %	4 / 9	44 %	10/26	35 %	34/67	51 %	19/34	56 %	% 100

Oyunda Kalma Süresi : Oyuncun maç boyunca ne kadar sahada bulunduğu , **Sayı :** Oyuncunun toplam ne kadar sayı attığı , **Yakın Mesafe :** 3 saniye koridoru ve civarı bölge , **Orta Mesafe :** 3 saniye koridoru dışı ile 3 sayılık çizgisin arasındaki bölge , **3 Sayı :** 3 sayı çizgisin dışındaki bölge , **Şut Yüzdesi :** Oyuncunun yaptığı şut oranı , **Serbest Atış :** Serbest atışların yüzdelik değeri , **Sayı olarak katkısı :** Oyuncun yaptığı sayının toplam takım skoruna olan etkisi

5.3.2. Türk Telekom takımın yarı final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin istatistiksel değerleri

TABLO 11.

NO	OYUNCU ADI	OYUNDA KALMA SÜRESİ	RİBAUND			ASİST	TOP ÇALMA	TOP KAYBI	BLOK	SMAÇ	ŞAHSİ HATA	KİŞİYE FAUL
			TOP	SAV	HÜC							
4	Gökhan ÜÇOKLAR	33.43	3	3	-	1	3	-	-	-	3	3
5	Cevher ÖZER	02.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Ali TON	22.47	4	4	-	1	2	2	-	-	4	1
7	Mutlu AKPINAR	02.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Hüseyin DEMİRAL	22.24	5	2	3	-	-	1	-	-	3	2
10	Acie EARL	32.22	6	4	2	1	-	2	2	2	5	5
11	Cüneyt ERDEN	40.06	6	8	1	2	5	5	1	-	3	5
12	Ivica JURKOVIC	44.50	7	7	-	3	2	4	1	-	2	2
13	M. RADOSEVIC	43.06	3	1	2	3	3	1	-	-	2	8
14	Faruk RASNA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOPLAM			34	26	8	11	15	15	4	2	22	26

Oyunda Kalma Süresi : Oyuncun maç boyunca ne kadar sahada bulunduğu , **Ribaund Top:** Oyuncunun toplamda ne kadar Ribaund aldığı ,

Ribaund Hüc: Oyuncunun hücumda ne kadar Ribaund aldığı , **Ribaund Sav :** Oyuncunun savunmada ne kadar Ribaund aldığı , **Asist :** sonucunda sayı olan

pas toplamı , **Top Çalma :** Oyuncunun kaç adet top çaldığı , **Top Kaybı :** Oyuncunun kaç adet top kaybettiği , **Blok :** Oyuncun ne kadar blok yaptığı ,

Şahsi Hata : Oyuncunun rakibe ne kadar faul yaptığı , **Kişiyeye faul :** Oyuncuya ne kadar faul yapıldığı .

5.3.3. Türk Telekom takımın yarı final maçı sayı yapabilme analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri

TABLO 12.

SAYI DENEMESİ		
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET	%
1	10	15
2	5	7
3	7	10
4	8	12
5	29	43
6	6	9

BAŞARILI SAYI		
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET	%
1	7	21
2	1	3
3	3	9
4	3	9
5	19	56
6	1	3

PERİYOT YOĞUNLUĞU (SAYI DENEMESİ)		
HANGİ PERİYOT	KAÇ ADET	%
1	18	27
2	20	30
3	16	24
4	12	15
UZATMA	7	10

PERİYOT YOĞUNLUĞU (BAŞARILI SAYI)		
HANGİ PERİYOT	KAÇ ADET	%
1	11	32
2	8	24
3	8	24
4	4	12
UZATMA	3	9

SAYI PASLARI NEREDEN VERİLDİ	
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET
1	4
2	-
3	1
4	1
5	4
6	1

SAYI PASLARI NEREYE VERİLDİ	
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET
1	-
2	1
3	1
4	2
5	7
6	-

5.3.4. Türk Telekom takımın yarı final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri

TABLO 13.

TOP KAYBI			PERİYOT YOĞUNLUĞU (TOP KAYBI)		
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET	%	HANGİ PERİYOT	KAÇ ADET	%
1	-	-	1	2	13
2	4	27	2	1	7
3	1	7	3	5	33
4	-	-	4	3	20
5	9	60	UZATMA	2	13
6	1	7			

FAUL			PERİYOT YOĞUNLUĞU (FOUL)		
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET	%	HANGİ PERİYOT	KAÇ ADET	%
1	-	-	1	5	23
2	1	5	2	4	18
3	2	9	3	5	23
4	1	5	4	3	14
5	8	36	UZATMA	4	18
6	2	9			
H	8	36			

5.4. Ülker takımının yarı final müsabakası

5.4.1 Ülker takımının yarı final müsabakası sayı yapabilme analizinin istatistiksel değerleri

TABLO 14 .

NO	OYUNCU ADI	OYUNDA KALMA SÜRESİ	SAYI	YAKIN MESAFE		ORTA MESAFE		ÜÇ SAYI		ŞUT YÜZDESİ		SERBEST ATIŞ		SAYI OLARAK KATKISI
4	Quadre LOLLIS	38.44	10	3 / 10	30 %	-	-	-	-	3 / 10	30 %	4 / 6	67 %	% 10
6	B. HANDLOGTAN	31.31	21	9 / 15	60 %	0 / 1	0 %	-	-	9 / 16	56 %	3 / 3	100 %	% 22
7	Zaza PACULA	03.30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Milijan GOLGOVIÇ	24.00	13	2 / 3	67 %	1 / 2	50 %	2 / 3	67 %	5 / 8	63 %	1 / 2	50 %	% 14
9	Harun ERDENAY	35.29	29	2 / 5	40 %	4 / 10	40 %	5 / 10	50 %	11 / 25	44 %	2 / 4	50 %	% 30
10	Orhan GÜLER	05.53	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0 / 2	0 %	-
11	Tutku AÇIK	28.04	6	0 / 1	0 %	-	-	2 / 5	40 %	2 / 6	33 %	-	-	% 6
12	Kerem GÖNLÜM	15.03	2	1 / 1	100 %	-	-	-	-	1 / 1	100 %	-	-	% 2
14	Haluk YILDIRIM	12.14	15	1 / 3	33 %	1 / 3	33 %	3 / 8	38 %	5 / 14	36 %	2 / 2	100 %	% 16
15	Ufuk SARICA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOPLAM			96	18 / 38	47 %	6 / 16	38 %	11 / 26	46 %	36 / 80	45 %	12 / 19	63 %	% 100

Oyunda Kalma Süresi : Oyuncun maç boyunca ne kadar sahada bulunduğu , **Sayı :** Oyuncunun toplam ne kadar sayı attığı , **Yakın Mesafe :** 3 saniye koridoru ve civarı bölge , **Orta Mesafe :** 3 saniye koridoru dışı ile 3 sayılık çizgisin arasındaki bölge , **3 Sayı :** 3 sayı çizgisin dışındaki bölge , **Şut Yüzdesi :** Oyuncunun yaptığı şut oranı , **Serbest Atış :** Serbest atışların yüzdelik değeri , **Sayı olarak katkısı :** Oyuncunun yaptığı sayının toplam takım skoruna olan etkisi

5.4.2. Ülker takımın yarı final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin istatistiksel değerleri

TABLO 15 .

NO	OYUNCU ADI	OYUNDA KALMA SÜRESİ	RİBAUND			ASİST	TOP ÇALMA	TOP KAYBI	BLOK	SMAÇ	ŞAHŞİ HATA	KİŞİYE FAUL
			TOP	SAV	HÜC							
4	Quadre LOLLIS	38.44	11	6	5	4	4	6	-	-	3	5
6	B. HANDLOGTAN	31.31	10	4	6	-	1	2	-	1	5	4
7	Zaza PACULA	03.30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Milijan GOLGOVIÇ	24.00	1	1	-	-	1	2	-	1	5	2
9	Harun ERDENAY	35.29	3	1	2	1	3	5	-	-	3	5
10	Orhan GÜLER	05.53	2	2	-	-	-	1	-	-	-	-
11	Tutku AÇIK	28.04	5	5	-	2	2	3	-	-	2	2
12	Kerem GÖNLÜM	15.03	3	3	-	-	-	-	-	-	4	1
14	Haluk YILDIRIM	12.14	6	5	1	1	1	1	-	-	4	2
15	Ufuk SARICA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOPLAM			41	27	14	8	12	20	-	2	26	21

Oyunda Kalma Süresi : Oyuncun maç boyunca ne kadar sahada bulunduğu , **Ribaund Top:** Oyuncunun toplamda ne kadar Ribaund aldığı ,

Ribaund Hüç: Oyuncunun hüçumda ne kadar Ribaund aldığı , **Ribaund Sav :** Oyuncunun savunmada ne kadar Ribaund aldığı , **Asist :** sonucunda sayı olan pas toplamı , **Top Çalma :** Oyuncunun kaç adet top çaldığı , **Top Kaybı :** Oyuncunun kaç adet top kaybettiği , **Blok :** Oyuncun ne kadar blok yaptığı ,

Şahsi Hata : Oyuncunun rakibe ne kadar faul yaptığı , **Kişiyeye faul :** Oyuncuya ne kadar faul yapıldığı .

5.4.3 Ülker takımının yarı final maçı sayı yapabilme analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri

TABLO 16.

SAYI DENEMESİ			BAŞARILI SAYI			PERİYOT YOĞUNLUĞU (SAYI DENEMESİ)			PERİYOT YOĞUNLUĞU (BAŞARILI SAYI)		
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET	%	HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET	%	HANGİ PERİYOT	KAÇ ADET	%	HANGİ PERİYOT	KAÇ ADET	%
1	8	10	1	4	11	1	16	20	1	9	25
2	15	19	2	4	11	2	30	38	2	8	22
3	12	15	3	5	14	3	20	25	3	8	22
4	5	6	4	2	6	4	15	19	4	7	19
5	29	36	5	19	53	UZATMA	9	11	UZATMA	4	11
6	11	14	6	2	6						

SAYI PASLARI NEREDEN VERİLDİ		SAYI PASLARI NEREYE VERİLDİ	
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET	HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET
1	1	1	-
2	3	2	-
3	-	3	-
4	-	4	2
5	2	5	4
6	-	6	-

5.4.4. Ülker takımın yarı final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri

TABLO 17.

TOP KAYBI			PERİYOT YOĞUNLUĞU (TOP KAYBI)		
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET	%	HANGİ PERİYOT	KAÇ ADET	%
1	1	5	1	5	25
2	7	35	2	3	15
3	3	15	3	4	20
4	3	15	4	6	30
5	6	30	UZATMA	2	10
6	-	-			

FAUL			PERİYOT YOĞUNLUĞU (FAUL)		
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET	%	HANGİ PERİYOT	KAÇ ADET	%
1	4	15	1	4	15
2	4	15	2	6	23
3	2	8	3	4	15
4	-	-	4	9	35
5	9	35	UZATMA	3	12
6	3	12			
H	5	19			

5.5 Efes Pilsen takımının final müsabakası

5.5.1. Efes Pilsen takımının final maçı sayı yapabilme analizinin istatistiksel değerleri

TABLO 18.

NO	OYUNCU ADI	OYUNDA KALMA SÜRESİ	SAYI	YAKIN MESAFE		ORTA MESAFE		ÜÇ SAYI		ŞUT YÜZDESİ		SERBEST ATIŞ		SAYI OLARAK KATKISI
4	D.MULAÖMEROVİÇ	39.54	20	3 / 5	60 %	3 / 5	60%	0 / 3	0 %	6 / 13	46 %	8 / 10	80 %	% 23
5	Erdal BİBO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Ömer ONAN	22.13	7	1 / 1	100%	1 / 2	50%	1 / 2	50 %	3 / 5	60 %	-	-	% 8
7	Vlado SCEPANOVI	33.33	7	2 / 2	100%	0 / 2	0 %	1 / 1	100%	3 / 5	60 %	-	-	% 8
10	Kerem TUÇERİ	23.07	7	0 / 1	0 %	2 / 2	100%	1 / 2	50 %	3 / 5	50 %	-	-	% 8
11	Alper YILMAZ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Hüseyin BEŞOK	07.11	2	0 / 2	0 %	1 / 2	50%	-	-	1 / 4	25 %	-	-	% 2
13	Mehmet OKUR	33.33	22	7 / 10	70 %	1 / 2	50%	0 / 1	0 %	8 / 13	62 %	6 / 6	100%	% 25
14	P.DROBNJAİK	37.30	18	4 / 5	80 %	3 / 6	50%	1 / 1	100%	8 / 12	67 %	1 / 1	100%	% 21
15	Kaya PEKER	01.47	2	1 / 1	100%	-	-	-	-	1 / 1	100%	-	-	% 2
TOPLAM			85	16 / 27	67 %	11/21	52%	4/10	40 %	33/58	57 %	15/17	88 %	% 100

Oyunda Kalma Süresi : Oyuncun maç boyunca ne kadar sahada bulunduğu , **Sayı :** Oyuncunun toplam ne kadar sayı attığı , **Yakın Mesafe :** 3 saniye koridoru ve civarı bölge , **Orta Mesafe :** 3 saniye koridoru dışı ile 3 sayılık çizgisin arasındaki bölge , **3 Sayı :** 3 sayı çizgisin dışındaki bölge , **Şut Yüzdesi :** Oyuncunun yaptığı şut oranı , **Serbest Atış :** Serbest atışların yüzdelik değeri , **Sayı olarak katkısı :** Oyuncunun yaptığı sayının toplam takım skoruna olan etkisi

5.5.2. Efes Pilsen takımının final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin istatistiksel değerleri

TABLO 19.

NO	OYUNCU ADI	OYUNDA KALMA SÜRESİ	RİBAUND			ASİST	TOP ÇALMA	TOP KAYBI	BLOK	SMAÇ	ŞAHSİ HATA	KİŞİYE FAUL
			TOP	SAV	HÜC							
4	D.MULAÖMEROVİÇ	39.54	6	6	-	7	-	3	-	-	-	9
5	Erdal BİBO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Ömer ONAN	22.13	2	2	-	-	1	1	-	-	3	-
7	Vlado SCEPANOVI	33.33	3	3	-	1	-	-	1	-	3	-
10	Kerem TUÇERİ	23.07	1	1	-	2	-	2	2	-	1	1
11	Alper YILMMAZ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Hüseyin BEŞOK	07.11	1	1	-	-	-	-	-	-	4	-
13	Mehmet OKUR	33.33	9	6	3	2	-	1	-	2	4	5
14	P.DROBNJAİK	37.30	6	6	-	2	2	6	1	2	5	1
15	Kaya PEKER	01.47	1	-	1	-	-	-	-	1	2	-
TOPLAM			29	25	4	14	3	13	4	5	22	16

Oyunda Kalma Süresi : Oyuncun maç boyunca ne kadar sahada bulunduğu , **Ribaund Top**: Oyuncunun toplamda ne kadar Ribaund aldığı ,

Ribaund Hüc: Oyuncunun hücumda ne kadar Ribaund aldığı , **Ribaund Sav** : Oyuncunun savunmada ne kadar Ribaund aldığı , **Asist** : sonucunda sayı olan pas toplamı , **Top Çalma** : Oyuncunun kaç adet top çaldığı , **Top Kaybı** : Oyuncunun kaç adet top kaybettiği , **Blok** : Oyuncun ne kadar blok yaptığı , **Şahsi Hata** : Oyuncunun rakibe ne kadar faul yaptığı , **Kişiyeye faul** : Oyuncuya ne kadar faul yapıldığı .

5.5.3. Efes Pilsen takımının final maçı sayı yapabilme analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri

TABLO 20.

SAYI DENEMESİ		
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET	%
1	2	3
2	8	13
3	6	10
4	6	10
5	26	44
6	10	17

BAŞARILI SAYI		
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET	%
1	1	3
2	5	16
3	4	12
4	1	3
5	16	51
6	4	12

PERİYOT YOĞUNLUĞU (SAYI DENEMESİ)		
HANGİ PERİYOT	KAÇ ADET	%
1	21	36
2	14	24
3	12	20
4	11	18

PERİYOT YOĞUNLUĞU (BAŞARILI SAYI)		
HANGİ PERİYOT	KAÇ ADET	%
1	14	45
2	7	22
3	6	19
4	4	12

SAYI PASLARI NEREDEN VERİLDİ	
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET
1	2
2	4
3	1
4	-
5	8
6	1

SAYI PASLARI NEREYE VERİLDİ	
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET
1	1
2	2
3	1
4	1
5	6
6	5

5.5.4 Efes Pilsen takımının final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri

TABLO 21.

TOP KAYBI			PERİYOT YOĞUNLUĞU (TOP KAYBI)		
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET	%	HANGİ PERİYOT	KAÇ ADET	%
1	1	5.5	1	1	5.5
2	6	33.3	2	3	16.6
3	-	-	3	7	38.8
4	1	5.5	4	7	38.8
5	4	22.2			
6	6	33.3			

FAUL			PERİYOT YOĞUNLUĞU (FAUL)		
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET	%	HANGİ PERİYOT	KAÇ ADET	%
1	-	-	1	6	27
2	5	23	2	4	18
3	1	5	3	6	27
4	-	-	4	5	23
5	12	55			
6	3	14			
H	1	5			

5.6. Türk Telekom takımının final müsabakası

5.6.1. Türk Telekom takımının final maçı sayı yapabilme analizinin istatistiksel değerleri

TABLO 22.

NO	OYUNCU ADI	OYUNDA KALMA SÜRESİ	SAYI	YAKIN MESAFE		ORTA MESAFE		ÜÇ SAYI		ŞUT YÜZDESİ		SERBEST ATIŞ		SAYI OLARAK KATKISI
4	Gökhan ÜÇOKLAR	20.21	9	2 / 4	50 %	0 / 1	0 %	1 / 5	20 %	3 / 10	30 %	2 / 2	100 %	% 11
5	Cevher ÖZER	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Ali TON	32.11	3	0 / 1	0 %	-	-	1 / 2	50 %	1 / 3	33 %	-	-	% 3
7	Mutlu AKPINAR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Hüseyin DEMİRAL	5.20	-	0 / 1	0 %	0 / 1	0 %	-	-	0 / 2	0 %	-	-	-
10	Acie EARL	40.00	32	7 / 13	54 %	3 / 8	38 %	1 / 2	50 %	11 / 23	48 %	9 / 14	64 %	% 41
11	Cüneyt ERDEN	29.54	3	1 / 2	50 %	0 / 1	0 %	0 / 2	0 %	1 / 5	20 %	1 / 2	50 %	% 3
12	Ivica JURKOVIC	34.41	21	6 / 8	75 %	1 / 3	33 %	2 / 5	40 %	9 / 16	56 %	1 / 2	50%	% 26
13	M. RADOSEVIC	37.35	10	3 / 4	75 %	0 / 2	0 %	1 / 4	25 %	4 / 10	40 %	1 / 1	100%	% 12
14	Faruk RASNA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOPLAM			78	19 / 33	58 %	4 / 16	25 %	6 / 20	30 %	29 / 69	42 %	14 / 21	67 %	% 100

Oyunda Kalma Süresi : Oyuncun maç boyunca ne kadar sahada bulunduğu , **Sayı** : Oyuncunun toplam ne kadar sayı attığı , **Yakın Mesafe** : 3 saniye koridoru ve civarı bölge , **Orta Mesafe** : 3 saniye koridoru dışı ile 3 sayılık çizgisin arasındaki bölge , **3 Sayı** : 3 sayı çizgisin dışındaki bölge , **Şut Yüzdesi** : Oyuncunun yaptığı şut oranı , **Serbest Atış** : Serbest atışların yüzdelik değeri , **Sayı olarak katkısı** : Oyuncun yaptığı sayının toplam takım skoruna olan etkisi

5.6.2. Türk Telekom takımının final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin istatistiksel değerleri

TABLO 23.

NO	OYUNCU ADI	OYUNDA KALMA SÜRESİ	RİBAUND			ASİST	TOP ÇALMA	TOP KAYBI	BLOK	SMAÇ	ŞAHSİ HATA	KİŞİYE FAUL
			TOP	SAV	HÜC							
4	Gökhan ÜÇOKLAR	20.21	6	4	2	-	-	2	-	-	4	1
5	Cevher ÖZER	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Ali TON	32.11	6	5	1	-	1	2	-	-	4	-
7	Mutlu AKPINAR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Hüseyin DEMİRAL	5.20	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-
10	Acie EARL	40.00	9	7	3	1	2	1	2	4	2	14
11	Cüneyt ERDEN	29.54	3	2	1	3	-	1	-	-	4	2
12	Ivica JURKOVIC	34.41	4	1	3	2	2	4	1	3	2	1
13	M. RADOSEVIC	37.35	2	1	1	2	2	2	-	-	1	4
14	Faruk RASNA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOPLAM			30	20	10	9	8	12	3	7	18	22

Oyunda Kalma Süresi : Oyuncun maç boyunca ne kadar sahada bulunduğu , **Ribaund Top**: Oyuncunun toplamda ne kadar Ribaund aldığı ,

Ribaund Hüc: Oyuncunun hücumda ne kadar Ribaund aldığı , **Ribaund Sav** : Oyuncunun savunmada ne kadar Ribaund aldığı , **Asist** : sonucunda sayı olan

pas toplamı , **Top Çalma** : Oyuncunun kaç adet top çaldığı , **Top Kaybı** : Oyuncunun kaç adet top kaybettiği , **Blok** : Oyuncun ne kadar blok yaptığı ,

Şahsi Hata : Oyuncunun rakibe ne kadar faul yaptığı , **Kişiyeye faul** : Oyuncuya ne kadar faul yapıldığı .

5.6.3. Türk Telekom takımının final maçı sayı yapabilme analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri

TABLO 24.

SAYI DENEMESİ			BAŞARILI SAYI			PERİYOT YOĞUNLUĞU (SAYI DENEMESİ)			PERİYOT YOĞUNLUĞU (BAŞARILI SAYI)		
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET	%	HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET	%	HANGİ PERİYOT	KAÇ ADET	%	HANGİ PERİYOT	KAÇ ADET	%
1	7	10	1	2	3	1	21	30	1	7	24
2	11	15	2	4	16	2	14	14	2	4	13
3	8	11	3	1	12	3	18	26	3	8	27
4	4	5	4	1	3	4	16	23	4	10	34
5	32	46	5	18	51						
6	6	8	6	3	12						

SAYI PASLARI NEREDEN VERİLDİ		SAYI PASLARI NEREYE VERİLDİ	
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET	HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET
1	-	1	-
2	3	2	-
3	-	3	2
4	-	4	-
5	4	5	5
6	2	6	2

5.6.4. Türk Telekom takımının final maçı temel beceri (Fundamental) özelliklerinin analizinin bölgesel ve periyot yoğunluğu bakımından istatistikleri

TABLO 25.

TOP KAYBI		
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET	%
1	1	8.3
2	3	25
3	-	-
4	1	8.3
5	3	25
6	4	33.3

PERİYOT YOĞUNLUĞU (TOP KAYBI)		
HANGİ PERİYOT	KAÇ ADET	%
1	3	25
2	1	8.3
3	3	25
4	5	41.6

FOUL		
HANGİ BÖLGE	KAÇ ADET	%
1	2	11
2	6	33
3	-	-
4	2	11
5	3	16
6	1	6
H	4	22

PERİYOT YOĞUNLUĞU (FOUL)		
HANGİ PERİYOT	KAÇ ADET	%
1	2	11
2	4	22
3	4	22
4	8	44

5.7 Bölge bazında sayı denemesi standartları

Türkiye Kupası Yarı Final – Final Karşılaşmaları sonucu Türkiye ‘nin en iyi dört takımın yaptığı müsabakaların değerlendirilmesi sonucu bölgelere göre sayı denemesi standartları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

<p>6. Bölge</p> <p>% 10</p>	<p>5. Bölge</p> <p>% 47</p>	<p>4. Bölge</p> <p>% 10</p>
<p>1. Bölge</p> <p>% 9</p>	<p>2. Bölge</p> <p>% 12</p>	<p>3. Bölge</p> <p>% 12</p>

Tablodaki rakamlardan da anlaşılacağı gibi Türkiye ‘ de üst seviyede basketbol oynayan takımların sayı yapmak amaçlı sut denemeleri çoğunlukla ribaund ve turnikenin yaşandığı 5. bölgede olmaktadır.İkinci sırada ise 2. bölge ve 3. bölge gelmektedir.Bu noktada bir bulguya dikkat çekmek gerekir.Beşinci bölge bizim için şut atışından ziyade , bir tipleme yani potadan dönen topu tamamlama alını olarak değer görmesi gerekir.

5.8. Bölge bazında sayı yapabilme standartları

Türkiye Kupası Yarı Final – Final Karşılaşmaları sonucu Türkiye ‘nin en iyi dört takımın yaptığı müsabakaların değerlendirilmesi sonucu bölgelere göre başarılı sayı yapabilme standartları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

<p>6. Bölge</p> <p>% 6</p>	<p>5. Bölge</p> <p>% 60</p>	<p>4. Bölge</p> <p>% 5</p>
<p>2. Bölge</p> <p>% 9</p>	<p>2. Bölge</p> <p>% 9</p>	<p>3. Bölge</p> <p>% 11</p>

Tablodaki rakamlardan da anlaşılacağı gibi Türkiye ‘ de üst seviyede basketbol oynayan takımların başarılı sayıları çoğunlukla ribaund ve turnikenin yaşandığı 5. bölgede olmaktadır.İkinci sırada ise potayı dik açılarla gören 3,2 ve 1. bölgeler gelmektedir.Bu noktada bir bulguya dikkat çekmek gerekir.Beşinci bölge bizim için şut atışından ziyade bir tiplleme yani potadan dönen topu tamamlama alını olarak değer görmesi gerekir.Köşe noktaları yani 4 ve 6 no lu alanların başarılı sayı yapabilme oranlarının düşük olduğu sonucu dikkat çekicidir.

5.9. Bölge bazında sayı pasının nereden verildiğinin standartları

Türkiye Kupası Yarı Final – Final Karşılaşmaları sonucu Türkiye ‘nin en iyi dört takımın yaptığı müsabakaların değerlendirilmesi sonucu bölgelere göre sayı paslarının nerelerden verildiğinin standartları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir. Rakamlar adeti belirtmektedir.

6. Bölge 11	5. Bölge 31	4. Bölge 5
3. Bölge 16	2. Bölge 25	3. Bölge 12

Tablodaki rakamlardan da anlaşılacağı gibi Türkiye ‘ de üst seviyede basketbol oynayan takımların sayı pası verme eğilimleri genellikle kısa mesafeli pasların çok olduğu 5. bölgede yoğunlaşmaktadır. İkinci sırada ise genellikle oyun kurma mevki olan 2. bölge gelmektedir. En az pasın verildiği bölge ise 4 numaralı bölge olmaktadır

5.10. Bölge bazında sayı pasının nereye verildiğinin standartları

Türkiye Kupası Yarı Final – Final Karşılaşmaları sonucu Türkiye ‘nin en iyi dört takımın yaptığı müsabakaların değerlendirilmesi sonucu bölgelere göre sayı paslarının nerelerden verildiğinin standartları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir. Rakamlar adeti belirtmektedir.

6. Bölge 13	5. Bölge 55	4. Bölge 18
4. Bölge 3	2. Bölge 4	3. Bölge 7

Tablodaki rakamlardan da anlaşılacağı gibi Türkiye ‘ de üst seviyede basketbol oynayan takımların sayı paslarını en çok verdikleri yer turnike ve potalı atışların , dolayısıyla garanti sayıların en çok olduğu 5. bölgede yoğunlaşmaktadır.İkinci sırada ise 4. ve 6. bölgeler gelmektedir.

5.11. Bölge bazında top kaybı standartları

Türkiye Kupası Yarı Final – Final Karşılaşmaları sonucu Türkiye ‘nin en iyi dört takımın yaptığı müsabakaların değerlendirilmesi sonucu bölgelere göre top kaybı standartları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

<p>6. Bölge</p> <p>% 16</p>	<p>5. Bölge</p> <p>% 35</p>	<p>4. Bölge</p> <p>% 8</p>
<p>5. Bölge</p> <p>% 6</p>	<p>2. Bölge</p> <p>% 23</p>	<p>3. Bölge</p> <p>% 12</p>

Tablodaki rakamlardan da anlaşılacağı gibi Türkiye ‘ de üst seviyede basketbol oynayan takımların top kayıpları çoğunlukla en fazla temasın olduğu 5. bölgede olmaktadır. İkinci sırada ise 2. bölge gelmektedir. Bu noktada bir bulguya dikkat çekmek gerekir. İkinci bölgede kaybedilecek topların Fast –Break (Hızlı hücum) ile sayı olarak rakip takıma kazandırılması riski çok yüksektir.

5.12. Bölge bazında faul yapma standartları

Türkiye Kupası Yarı Final – Final Karşılaşmaları sonucu Türkiye ‘nin en iyi dört takımın yaptığı müsabakaların değerlendirilmesi sonucu bölgelere göre faul yapma standartları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

6. Bölge % 13	5. Bölge % 37	4. Bölge % 6
6. Bölge % 5	2. Bölge % 19	3. Bölge % 5
Hücum % 15		

Tablodaki rakamlardan da anlaşılacağı gibi Türkiye ‘ de üst seviyede basketbol oynayan takımlar en fazla faul yapma eğilimini temasın çok olduğu 5. bölgede göstermektedir.İkinci sırada ise genellikle oyun kurma mevki olan 2. bölge gelmektedir.

5.13. PERİYOT OLARAK TOP KAYBI , FAUL VE SAYI YAPABİLME STANDARTLARI

TOP KAYBI : %	SAYI DENEMESİ : %
1. PERİYOT : 19	1. PERİYOT : 29
2. PERİYOT : 16	2. PERİYOT : 26
3. PERİYOT : 30	3. PERİYOT : 24
4. PERİYOT : 35	4. PERİYOT : 21
FAUL YAPMA : %	BAŞARILI SAYI : %
1. PERİYOT : 19	1. PERİYOT : 31
2. PERİYOT : 21	2. PERİYOT : 19
3. PERİYOT : 28	3. PERİYOT : 24
4. PERİYOT : 32	4. PERİYOT : 26

Analiz yapılırken sadece bölgesel değil periyot olarak da değerlendirme yaptık bunun sonucunda yukarıdaki bulguları elde ettik.

Top kayıpları genellikle 3. ve 4. periyotlarda yoğunluk göstermektedir. Bunun sebebinin oyuncuların fizyolojik dirençlerinin zayıflaması sonucu koordinasyon ve beceri özelliklerinin azalması olarak değerlendirebiliriz.

Sayı denemeleri ise yani oyuncuların sayı yapmak için çembere yapılan atışların 1. periyotdan 4. periyota kadar azalan bir eğilim göstermektedir. İlk periyotlarda sporcular daha fazla şut denemesi yapmakta daha cesur bir görünüm sergilemektedirler.

Faul yapma eğilimleri ise sayı denemesinin aksine 1. periyotdan 4. periyota kadar artan bir eğilim göstermektedir. Çabukluğu azalan sporcu hareketli hücum oyuncusunu durdurmak için daha fazla faul yapmaya mecbur kalmaktadır.

Başarılı sayı ise farklı bir sonuçla 49 karşımıza çıkmakta ilk periyotda yüksek olan sayı bulma oranları ikinci periyotda bariz bir düşüş izlemekte diğer periyotlarda ise ortalama bir değer almaktadır.

6. TARTIŞMA

Basketbol Federasyonunun organizatörlüğünde yapılan Türkiye Kupası 2000 – 2001 sezonu yarı final ve final karşılaşmaları sonucu elde edilen bulgular ve standartlar Türkiye ‘ de elit seviyede ve aynı zamanda Avrupa standartlarında Basketbol oynayan takımlarımızın sayı yapabilme kabiliyetlerini ve bazı fundemantal becerileri konusunda bize rakamsal değerler vermiştir.Bu değerler basketbol takımlarımızın günümüz performanslarını yansıttığı gibi daha iyisi olunabilmesi için bir referans olarak düşünülmeli ve aynı zamanda Türkiye ‘ de ve Avrupa’da daha iyi yerlere gelmek isteyen takımlar için bir hedef noktası teşkil etmelidir.

Elde edilen bulgular Türkiye ‘ de bu alanda yapılmış ilk sonuçlardır.Şimdiye kadar yapılan çalışmalardan farklı olarak takımlarımızın ne kadar sayı attığı veya bu atılan sayıların başarılı yüzdelerini ortaya çıkarmaktan çok bu kabiliyetlerinin saha üzerinde nerelerde ve nasıl uygulandığını bulmaya yöneliktir.

Sayı Denemesi :

Yapılan çalışma sonucu sayı yapmak için yapılan atışlarının çoğunun çember altı bölgede olduğunu gördük.Bunun en büyük sebebi potaya yakın olması dolayısıyla garanti sayı ortamının bu bölgede daha kolay oluştuğudur. Ancak pota altı bizi şut denemesi oranlarını bulma amacımızdan uzaklaştıran bir konuma sahiptir.Çünkü bu bölge genelde turnike ve ribaund sonrası sayı bulunan bir yer olma konumunu taşımaktadır.İşte bu nedenden dolayı diğer bölgelerdeki şut denemelerini incelemek daha sağlıklı sonuca ulaşmamıza bize yardımcı olacaktır.Sporcular genellikle 2’ no lu ve 3’ no lu bölgeleri şut atmak için tercih etmektedirler.Genellikle dik açıyla çemberi gören bu bölgeler sporcular tarafından diğer bölgelere oranla daha fazla tercih edilmektedir.

Kuter ve Öztürk (1992) ‘ ün basketbolcular üzerinde yaptığı araştırmada sporcuların sağ el kullanma oranlarının sol el kullanmaya göre % 73 daha fazla olduğu görülmüştür.Sporcuların 2’no lu ve 3 no’lu bölgeleri şut atmak için tercih etmeleri vücutlarının sağ tarafını kullanmak eğilimlerinden dolayı kaynaklanabilmektedir.

Bu durum oyun setleri için bir kısır50döngü oluşturabilir.Oyuncuların diğer bölgelerden de sayı bulma denemeleri , karşı savunma için daha zor anlar yaşanmasına sebep olacaktır.Oyuncuların bu kabiliyetlerini geliştirilmeleri Türk Basketboluna kazanç olacaktır.

Başarılı Sayı :

Bunun akabinde takımlar başarılı sayılarının çoğunu yukarıda bahsettiğimiz sebeplerden dolayı çember altı bölgeden yapmaktadırlar.Çember altı bölgenin dışında takımlar başarılı sayılarını yine potayı dik açığa yakın bölgelerden gören 1 , 2 ve 3 ' no lu bölgelerden yapmaktadır.Bunların içinde yoğunluk 3 ' no lu bölgededir.

Amerika ' da yapılan bir araştırmada (NCAA resmi internet sitesi , 2000) Sadece sol veya sağ taraftan sayı bulma yoğunluğu olan takımların maç kazanma oranlarının sahanın tüm bölgelerini eşit seviyede kullanan takımlara göre % 37 daha az olduğu ortaya çıkmaktadır.

Sayı denemelerinde olduğu gibi takımlarımız köşe bölgelerden sayı bulma konusunda zayıf kalmaktadırlar.Bu durum rakip takımlar için büyük avantaj teşkil etmektedir.Takımların sayı bulma portföylerinde köşe noktaları olan 6 ve 4 ' no lu bölgeleri mutlaka bulundurmalarıdır.

Baturalp (2001) Profosyonel bir basketbol takımının haftalık antrenman programlarında bir oyuncunun en az 3000 adet potaya şut atması gerektiğini vurgulamıştır. Genellikle ülkemizde antrenman drillerinde şut denemeleri potayı karşıdan dik gören bölgelerden yapılmaktadır.Bu durum oyuncular için daha az yorucu ve kolay olduğu için de tercih edilmektedir. Ancak bu durum müsabakalarda kısır bir döngü oluşturmakta 4 ve 6 no ' lu bölgelerimiz zayıf kalmaktadır.

Sayı denemesi analizi sonucunda karşımıza çıkan diğer bir sonuç sayı denemelerinin 1. Periyotdan 4 periyota doğru azaldığıdır.Bunun sebebi olarak Anaerobic kapasiteye ihtiyaç duyan sporcularımızın fizyolojik kapasitelerinin son periyota doğru zorlandığı ve bunun sonucunda sayı denemelerinin azaldığıdır. Anaerobic antrenman Basketbol takımları için yıllık antrenman planlarında bulunması gereken vazgeçilmez bir unsurdur. Urartu (1990) özellikle antrenman programlarının hazırlık dönemlerinde anaerobic kapasiteyi arttırıcı çalışmaların takımların sezonluk başarılarını etkilediğini vurgulamıştır.

Başarılı sayı bulma konusunda 51 durum biraz farklıdır. İlk periyotda yüksek olan sayı bulma oranı ikinci periyotda hızla düşmüş son iki bir periyotda ise ortalama aynı seviyede seyretmiştir. Bunun sebebini ilk periyotdan sonra takımların savunmayı tercih etmek istekleri gösterilebilir. Bunun sonucu takımlar sayı bulma konusunda daha zorlanmaktadır. Bu durum bize oyunun ilk dakikalarında yapılan sayı için atışların daha az oranla başarılı olur tezinin ne kadar dayanaksız olduğunu ortaya koymaktadır.

Bunların dışında sayı yapma konusunda oyuna katkısı olan oyuncular içinde yabancı oyuncuların Türk oyunculara olan üstünlüğüdür. Öyle ki takım içlerinde en fazla sayı katkısı olan iki Türk asıllı ve iki yabancı asıllı oyuncuyu karşılaştırdığımızda ikişer

oyuncularının toplam değerleri arasında en az olarak % 11 'lik yabancı asıllı oyuncular adına bir fark olmaktadır. Diğer taraftan bu fark % 50 ' lik bir değerle en fazla oran olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum bize günümüz koşullarında yabancı oyuncuların takımımızın Avrupa ve diğer uluslararası platformlarda başarılı olamayacağı kanısını uyandırmaktadır. Bu değerler yabancı oyuncuların Türk Basketbolu üzerindeki çarpıcı etkisini açıkça göstermektedir.

Türkiye Basketbol federasyonunun 2000 – 2001 sezonu istatistiksel değerlendirmesi sonucunda ise sayı performansı olarak ilk on sıralamasına baktığımızda on oyuncudan yedisinin yabancı asıllı olduğunu görüyoruz. Bunun yanı sıra ilk beş oyuncuda yabancı asıllı oyuncuların oluşmaktadır. Bu sonuç yabancı oyuncuların Türk Basketbolu üzerine olan etkisini açık bir şekilde doğrulamaktadır.

Top Kaybı:

TAŞÇI (1995) yapmış olduğu bir araştırmada top kayıplarının, takımların sayı olarak başarısına 1,756 oranında negatif etkide bulunduğu sonucuna ulaşmıştır. Bir başka ifade ile kaybedilen her top Takıma 1,756 miktarında sayı kaybettirmektedir.

Top kayıpları parametresini incelediğimizde yine en fazla temasın ve yoğunluğun yaşandığı 5. Bölge karşımıza çıkmaktadır. Beşinci bölgenin dışında oyun kurma bölgesi olan 2 ' no lu bölge en fazla top kaybının olduğu bölge konumunu taşımaktadır. İki numaralı bölge bilindiği gibi oyun kurucuların genelde oyunu başlatmak ve yönetmek için kullandıkları bölgedir. Bu bölge aynı zamanda yüksek post oyununun sıkça uygulandığı bölgedir. Bu bölgede meydana gelen top kayıpları oyun kurucularımızın temel beceri olarak zayıf kaldıklarını veya zorlandıkları sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Bunun dışında asıl önemli olan iki numaralı bölgede kaybedilecek

topların , rakip takım için kesin Fast-52Break (Hızlı hücum) ile sayı şansı doğuracağı sonucu olmalıdır.

Amerika profesyonel basketbol liginde yapılan bir araştırma sonucu (N.B.A. resmi web sitesi) 1994 – 1998 yılları arasında tutulan istatistikler top kayıplarının genellikle 1,2,3 nolu bölgelerde yoğunlaştığını vurgulamaktadır.İkinci dikkat çekici nokta bu bölgelerde kaybedilen topaların % 69 oranında sayı olarak rakibin hanesine yazılıyor olmasıdır.

Top kayıp oranlarını periyotsal bağlamda incelediğimizde son iki periyotda top kaybetme oranlarının arttığıdır.Öyle ki ilk periyotda % 18 olan olan oran son periyotda % 33 oranında gerçekleşmiştir.Bunların dışında aldığımız ortalama sonucu bir takımın bir maçta 15 adet top kaybı gerçekleştirmesi kabul edilebilir bir rakam olarak değerlendirilmelidir.Öyle ki kazanılan maçların tamamında kazanan takımların hepsinde en fazla 15 top kaybı olmuştur.Kaybeden takımların hepsi ise 15' den yukarı adette top kaybı yapmışlardır.

Uluslararası basketbol kuruluşu olan F.I.B.A 1999 yılında Avrupa kupalarında yapılan maçların sonucunda ortalama maç başına top kaybetme miktarını 12 – 15 adet olarak tespit etmiştir.Bu oran ülkemiz elit seviye takımları için tutturulabilir hatta tutturulmuş bir hedef konumundadır. Ancak Basketbol Federasyonumuzun 2000 –2001 sezonu sonuçlarında liglerimizde bu rakam ortalama maç başına 21 adet olarak gerçekleşmektedir. Bu durum basketbol takımlarımız arasında ciddi güç dengesizliği olduğu savını güçlendirmektedir.

Top kayıplarının yarattığı etkiyi teorik bir hesaplama ile vurgulamak istersek şöyle bir denklem kurabiliriz.Normal koşullarda her hücumu sayı olan iki takımdan birisi top kaybettiği anda rakip takımdan 2 sayı yemesi beklenir.Halbuki bu değer 4 sayıdır.Çünkü atılması gereken 2 sayı atılamamış ve hemen akabinde 2 sayı yenilmiştir.Dolayısıyla rakip takımla olan fark 4 sayı oranında açılmıştır.Bu sebepten dolayı ne kadar iyi sut atan bir takımda olsa top kayıpları ve top çalma becerileri takımların maç kazanmaları konusunda ayrı bir önem taşımaktadır.

Faul Yapma :

Faul yapma oranlarını incelediğimizde yine temasın çok olduğu 5. bölgenin dışında 2 numaralı ve hücumda yapılan fauller dikkati çekmektedir.Oyun kurma bölgesinde yapılan fauller rakip takıma rahat oyun kurma imkanını vermemek ve rahat sayı yaptırmamak için çoğunlukta olmaktadır.Bunun dışında yine son periyota doğru

gidildikçe faul yapma oranlarının arttığı gözlenmektedir. Faul yapma konusunda yurt dışında özellikle incelenmiş bir istatistiksel değer bulunmamaktadır. Direk bireyin sinir ve kas koordinasyonu ile alakalı olan faul olgusu. Genellikle son periyotlara doğru hissedilir bir şekilde artış göstermektedir. Öyle ki ilk periyot ile son periyot arasında % 12 'lik bir oran ortaya çıkmaktadır. Bu durumu yorulan sporcuların kontrollü savunma yapmak için gerekli dikkat ve beceriyi koordine bir şekilde kullanamamalarına bağlı olabiliriz. Güçsüz kalan kollar ve bacaklar hızlı hücum karşısında geç kalmakta ve dolayısıyla zamanlama hatası olmaktadır ve sonuç faul olmaktadır.

Yine Amerika profesyonel liginde ki bir araştırma sonucu yapılan her sekiz faulden beşinin turnike pozisyonunda olduğu vurgulanmıştır. N.B.A. (2001) Bu nokta da dayanıklılığın önemi ortaya çıkmaktadır. Top kayıplarında da olduğu gibi basketbolcuların mutlak dayanıklılık özelliklerinin geliştirilmiş olması gerekmektedir. Aksi takdirde zayıf kalan sporcular daha diri oyuncular karşısında etkisiz konuma düşmektedirler.

VII . SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç :

Yaptığımız bu çalışma Türkiye ' de basketbol konusunda bu kapsam ve kategoride yapılan ilk çalışma özelliğini taşımaktadır. Mümkün olduğu kadar geniş tutulan içerik aynı zamanda takım bazında da veriler içermektedir. İsteyen araştırmacılar takım bazında da verileri değerlendirebileceklerdir. Amacımız olan Türk Basketbolunun sayı yapma kabiliyetleri doğrultusunda yapmış olduğumuz çalışmanın antrenörlere , antrenör adaylarına , öğrencilere , sporculara ve Türk Basketboluna faydalı olmasını ve elde edilen bulguların Türk Basketbolu lehine pozitif olarak geliştirilmesini kalpten dileriz.

Yapılan bu çalışmada elde edilen sonuçlar , şu şekilde özetlenebilir.

1. Sayı denemelerinin çember altı olan 5 nolu bölgede yoğunlaştığı görülmektedir. Bunun en büyük sebebi çembere yakın olması dolayısıyla garanti sayı ortamının bu alanda daha kolay oluşudur.
2. Beş nolu bölgenin haricinde sayı denemesi için Çemberi dik açıyla gören 2 ve 3 nolu bölgeler sporcuların uzaktan şut atma tercihlerinde çoğunluk oluşturmaktadır.
3. Başarılı sayılar ise çoğunlukla garanti sayı ortamının olduğu 5 nolu bölgede olmaktadır.

4. Beş nolu bölgenin haricinde sporcular54 başarılı sayılığını potayı dik açıyla gören 1,2 ve 3 nolu bölgelerden yapmaktadırlar. Bu bölgelerin içinden üç nolu bölgedeki yoğunluk dikkat çekicidir.
5. Takımlarımız köşe noktaları olan 4 ve 6 nolu bölgelerden sayı bulma konusunda zayıf kalmaktadırlar.
6. Takımlarımızın sayı denemeleri 1. Periyotdan 4. Periyota gidildikçe azalma göstermektedir.
7. İlk periyotlarda atılan şutların başarı oranlarının diğer periyotlardan daha fazla olduğu görülmüştür.
8. Yabancı oyuncuların Türk oyunculara oranla sayı üretimine katkısı pozitif yönde % 11 ile % 50 oranları arasında seyretmektedir.
9. Takımlarımızın top kayıpları 2 ve 5 nolu bölgelerde yoğunlaşmaktadır. En fazla temasın yaşandığı 5 nolu bölgedeki top kayıpları kabul edilebilir olsa da 2 nolu bölge olan oyun kurma mevki top kayıplarının yoğun yaşandığı kritik bir konuma sahiptir. Öyle ki bu alanda kaybedilen toplar sonucu rakibe Fast – Break ile sayı şansı verilmektedir.
10. Top kayıpları son iki periyotda artış göstermektedir.
11. Takımlarımız faullerin çoğunu temasın yoğun yaşandığı 5 nolu ve oyun kurma alanı olan 2 nolu bölgede yapmaktadırlar.
12. Hücum sırasında yapılan fauller üçüncü sırada gelmektedir.
13. Fauller yapma eğilimi son periyota gidildikçe artış göstermiş.Özellikle son periyotlarda yüksek seviyelere ulaşmıştır.
14. Oyuncularımızın kondisyon ve koordinasyon becerilerinin düşüklüğü son periyotlara doğru top kaybı ve faul yapma oranlarının artışında kendini göstermektedir.

Öneriler :

1. Yapılan bu çalışma Türkiye kupası yarı final ve final karşılaşmalarını kapsamaktadır. Elde edilen bulguların , diğer kupa finalleri ve grup maçlarında elde edilen sonuçlarla karşılaştırılması daha verimli sonuçlar alınmasını sağlayacaktır.
2. Bu çalışmanın bir benzerini bir lig sezonu boyunca oynayan elit seviyedeki veya ortalama seviyedeki takımlar arasında da yapılabilir.
3. Takım sayısının fazla olması çalışmaların güvenilirliğini arttıracaktır. Ancak bu noktada takımların eşit seviyede güce sahip gruptan olması reel sonuçlar için gerekli olacaktır.

4. Analiz yapılırken bilgisayar desteğinden55 kesinlikle vazgeçilmemelidir.
5. Maçlar mümkünse bilgisayar ortamına aktarılmalı ve aynı ortamda işlenmelidir.
6. Antrenman planlarında 4 ve 6 nolu bölgeler olan dip çizgiye yakın alanlar kesinlikle şut drilleri ile desteklenmelidir.
7. Sporcuların çok iyi oyuncu olmaları top kaybetmedikleri anlamına gelmemektedir.Bu yüzden her seviyedeki takımlar temel beceri hareketlerini antrenman programlarına koymalıdır.
8. Bu tür çalışmaların sürekli olarak Basketbol Federasyonun gözetiminde yapılması Türk Basketbolu açısından bir kazanç olacaktır.

KAYNAKLAR

- Alpar,R.(2001); “ *Spor Bilimlerinde uygulamalı İstatistik* “ Nobel , Ankara
- Akgün ,N. (1994);“*Egzersiz ve spor fizyolojisi* ” , EGE ÜNV . Basımevi ,2. Cilt .s46-66,cilt 1 s 46-47 , İZMİR
- Aracı,H.(1998); “ *Okullarda Beden Eğitimi* “ , Ankara , (193-194)
- Atabeyoğlu,C.: “*Türk Basketbolu*” , İstanbul 1970 , a. 1-29 özeti.
- Atabeyoğlu,C.: “*Türk Basketbol Tarihi* “ , Ankara 1988 , a. 11-13
- Atabeyoğlu,C.: “*Türk Basketbolu*” , Ankara 1970 , s.9
- Atabeyoğlu,C.: “*Türk Basketbolu* “ , s.80
- Başer ,E.(1994); “*Futbolda Psikoloji ve Başarı* “ 1. Basım s.111 , İstanbul
- Baturalp,M (2000);”*Overtime*” Basketbol dergisi sayı 3 , s35-36, İstanbul
- Boilenau ,R A.(1982); “*Physiological Characteristic of Elite Middle ena Lona Diatonca Runners* “ , Canadian Journal of Sport Scienneeh , CANADA
- Erol,E. , (1995); “*Yaygın internal Metod ile Uygulanan Dayanıklılık çalışmalarının Basketbolcuların Aerobik – Anaerobik Güç Vücut kompozisyonu ve bazı fizyolojik parametreler Üzeine Etkilerinin İncelenmesi*” . Doktora Tezi , G.Ü.S.B.E . Eğt ve Spor ABD .Ankara
- F.I.B.A. (2000) “ *Uluslararası basketbol federasyonları komitesi* “ www.fiba.com/ruler-regulations,İnternet sitesi
- Fişek,K. : “Devlet Politikası ve Toplumsal Yapıyla İlişkileri Açısından Spor Yönetimi , Dünyada-Türkiye’de SBF” Basın Yayın Yüksek Okulu Basımevi,Ankara 1980 , s.249 dan : ” Genç Hristiyanlar Birliği “ Maddesi.
- Fred ,K.(1970); “*İzometrik Egzersizler* “ , BTGSGM Halter Fed . Yayını (Çeviri) s,51,Ankara
- Hollman ,W.(1972); “Sport – Medicine” , Springer Verlag , (16 – 40)
- Kale ,R.(1993); “*Sporda Dayanıklılık*” ,Alaş ofset ltd , İstanbul

- Keeton,T.W . , James,L. , (1999);"*Biological Science* ".W.W . Norton and company
Newyork – London
- Kuter ,M. , Yakupoğlu,S., Öztürk , F. . (1992);"*Isınmanın Aerobik güç üzerine etkileri* " ,Spor bilimleri 2. Ulusal Kongresi Bildirileri , Spor bilimleri ve teknolojisi Yüksek okulu Yayını , No : **3** , s291 – 294 ,ANKARA
- N.B.A (2001) “ *Amerikan profesyonel basketbol ligi* “ www.nba.com/statistics,İnternet sitesi
- N.C.C.A (2001) “ *Amerikan profesyonel üniversiteler arası basketbol ligi* “
www.ncca.com/statistics,İnternet sitesi
- Redhouse , (1985);"*English - Turkish Dictionary* " , Redhouse yayınevi , İstanbul
- Sevim,Y.(1975); “ *Okullar ve kulüpler için Basketbol* “ Beden eğitimi öğretmenleri yayınları
no : **2** , Ankara
- Sevim,Y.: “*Okullar ve Kulüpler için Basketbol*” , Ankara 1981 , a. 17.Spor Alemi Dergisi , 4
Kasım 1920 , Sayı : **26**.
- Sevim,Y.; “ *Basketbol Teknik–Taktik ,Antrenman* “ , Gazi Büro , Ankara ,1991 s:27 –57
- Sevim,Y.(1991); “ *Basketbol* “ Gazi Büro Kitabevi, Ankara , (1-8)
- Sevim,Y.(1995); “ *Antrenman Bilgisi* “ Gazi Büro Kitabevi, Ankara , (27-45)
- Taşçı , D. (1995);"*Basketbol istatistiklerinin analizi*” Yüksek lisans Tezi,İ.T.Ü
- TBF (2001);"*Basketbol oyun Kuralları*” , 2001,Ankara
- TBF (2001);"*Erkekler İnci Ligi 2000-2001 Sezonu İstatistikleri*” ,2001, İstanbul
- Tipton ,C.M.,Mathes,R.D.,Maynard,J,A. and Carey,R.A; “*The İnluence of physical activity on ligaments and tendons* Med.sci sports.**7(3)** 165-175, (1975)
- Türkçe Sözlük (1998); “*Türk Dil Kurumu 1. Cilt* “ , **8.** Baskı , Ankara
- Türkçe Sözlük (1998); “*Türk Dil Kurumu 2. Cilt* “ , **8.** Baskı , Ankara
- Urartu,Ü.; “*Basketbol ; Teknik , Taktik , Kondüsyon*”,İstanbul , (1990)
- Wooden ,J., Sharman ,B.(1983);"*Basketbol*" , Adam spor kitapları (Çeviri)s43-46
- Zorba,E.(1999); “*Herkes için spor ve Fiziksel Uygunluk* “ , Ankara

Zaciorskij, V. , (1974); *Das problem des Talents und der Talantsuche im sport* “ ,
Leistungssport

ÖZGEÇMİŞ

1976 Yılında Samsun'da doğdum. İlk öğrenimimi Sakarya ilkokulunda , orta ve lise eğitimimi Mithat Paşa lisesinde tamamladım. 1993 yılında Ondokuzmayıs Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor öğretmenliği bölümüne girdim.1997 Yılında aynı üniversiteden Basketbol uzmanlık ve spor masajı yardımcı uzmanlık branşlarıyla mezun oldum.Aynı zaman periyodunda Samsun Belediye konservatuarı Tiyatro bölümünü bitirdim. Samsun spor kulübünde aktif basketbol oyunculuğu ve deplasmanlı basketbol liglerinde hakemlik yaptım. Gençlik ve spor il müdürlüğü bünyesinde yüzme antrenörlüğü görevini yerine getirdim. 1997 yılında Türk Silahlı Kuvvetlerinin açmış olduğu sivil kaynaktan personel alımı sınavına girdim ve bu sınavı kazanarak Kuleli Askeri Lisesinde Öğ.Tğm. olarak göreve başladım. 1999 yılında Ondokuzmayıs Üniversitesi Yaşar Doğu Beden Eğitimi ve Spor Yüksek okulunda Yüksek lisans eğitimine başladım. Halen Kuleli Askeri Lisesinde Öğ.Ütğm. olarak görev yapmaktayım.

Ek – 1 Yarı final ilk müsabakası

Türkiye Basketbol Federasyonu 2000 – 2001 yılı Türkiye Kupası yarı final ilk müsabakası

TARİH : 28.04.2001

SAAT : 14:00

YER : BURSA ATATÜK S.S

MAÇ NO : 183

KARŞILAŞMAYI YÖNETEN ;

BAŞ HAKEM : Haluk YEŞİLOĞLU

YARDIMCI HAKEM: Emin MOĞOLKOÇ

GALATASARAY

4	Serda TABAY
5	Ersin GÖRKEM
6	Brian TOLBERT
7	Orhun ENE
9	Alexandre KOUL
10	Murat KONUK
11	Arda VEKİLOĞLU
12	Önder KÜLÇEBAŞ
13	Haris MUJEZİNOV
14	Yiğit ÖZMEN

EFES PİLSEN

4	D.MULAÖMEROVİÇ
5	Erdal BİBO
6	Ömer ONAN
7	Vlado SCEPANOVI
10	Kerem TUÇERİ
11	Alper YILMAZ
12	Hüseyin BEŞOK
13	Mehmet OKUR
14	P.DROBNJAİK
15	Kaya PEKER

77 %

42 %

25 %

36

8

1

9

18

1 SAYI

2 SAYI

3 SAYI

RİBAUND

ASİST

BLOK

TOP ÇAL.

TOP KAY.

67 %

66 %

43 %

32

17

7

11

13

1. PER: 19

2. PER: 07

3. PER: 15

4. PER: 25

25

13

23

10

66

SONUÇ

91

Ek – 2 Yarı final ikinci müsabakası

Türkiye Basketbol Federasyonu 2000 – 2001 yılı Türkiye
Kupası yarı final ilk müsabakası

TARİH : 28.04.2001

SAAT : 16:00

YER : BURSA ATATÜK S.S

MAÇ NO : 184

KARŞILAŞMAYI YÖNETEN ;

BAŞ HAKEM : Fatih SÖYLEMEZOĞLU

YARDIMCI HAKEM: Murat BİRİCİK

TÜRK TELEKOM

4	Gökhan ÜÇOKLAR
5	Cevher ÖZER
6	Ali TON
7	Mutlu AKPINAR
8	Hüseyin DEMİRAL
10	Acie EARL
11	Cüneyt ERDEN
12	Ivica JURKOVIC
13	M. RADOSEVIC
14	Faruk RASNA

ÜLKER

4	Quadre LOLLIS
6	B. HANDLOGTAN
7	Zaza PACULA
8	Milijan GOLGOVIÇ
9	Harun ERDENAY
10	Orhan GÜLER
11	Tutku AÇIK
12	Kerem GÖNLÜM
14	Haluk YILDIRIM
15	Ufuk SARICA

56 %

59 %

38 %

34

11

4

15

15

1 SAYI

2 SAYI

3 SAYI

RİBAUND

ASİST

BLOK

TOP ÇAL.

TOP KAY.

63 %

44 %

46 %

41

8

0

12

20

1. PER: 28

2. PER: 20

3. PER: 22

4. PER: 14

1. UZT: 13

25

13

23

10

12

97

SONUÇ

96

Ek – 3 Final müsabakası

Türkiye Basketbol Federasyonu 2000 – 2001 yılı Türkiye
Kupası final müsabakası

TARİH : 29.04.2001
SAAT : 16:00
YER : BURSA ATATÜK S.S
MAÇ NO : 185

KARŞILAŞMAYI YÖNETEN ;
BAŞ HAKEM : Memduh ÖGET
YARDIMCI HAKEM: Mehmet KESERATAR

EFES PİLSEN

4	D.MULAÖMEROVİÇ
5	Erdal BİBO
6	Ömer ONAN
7	Vlado SCEPANOVI
10	Kerem TUÇERİ
11	Alper YILMMAZ
12	Hüseyin BEŞOK
13	Mehmet OKUR
14	P.DROBNJAİK
15	Kaya PEKER

TÜRK TELEKOM

4	Gökhan ÜÇOKLAR
5	Cevher ÖZER
6	Ali TON
7	Mutlu AKPINAR
8	Hüseyin DEMİRAL
10	Acie EARL
11	Cüneyt ERDEN
12	Ivica JURKOVIC
13	M. RADOSEVIC
14	Faruk RASNA

88 %

60 %

40 %

29

14

4

3

13

1 SAYI

2 SAYI

3 SAYI

RİBAUND

ASİST

BLOK

TOP ÇAL.

TOP KAY.

67 %

47 %

30 %

30

8

3

8

12

1. PER: 31

2. PER: 24

3. PER: 12

4. PER: 18

22

13

16

27

85

SONUÇ

78

